

Szerkesztői iroda:
Belmagyar-utca végén (Máriafly-láz), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre	32 korona.	Negyedévre	8 korona.
Félévre	16 korona.	Egy hónapra	3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 60 fillér.

Hivatalos közlemények sora 10 korona.

Nyilttérí czikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Alkotmány nélkül.

Bármint hitegesse is magát az oportunizmus naivitása az ellenkezővel, a Magyarországot Ausztriával összefűző közjogi kapcsolat revíziója nem látszik többé kikerülhetének. A mik Ausztriában történtek, mind jobban kizárják azt, hogy a dualismus eszméjére alapított közjogi viszony fenntartható legyen. Komolyan tartja is magát a hír, hogy a magyar minisztereknek osztrák kollégáikkal folytatott sűrű tanácskozásai a közjogi revízió kérdése játsza a főszerepet. Valószínű tehát, hogy Deák Ferencz érinthetetlennek hirdetett műve a közel jövőben és éppen arról az oldalról vétetik átalakítás alá, a honnan az általa megálapított közjogi rend változtathatlanságát annyit hirdették.

Ugy áll ugyanis a dolog, hogy Deák kötése egy igen jelentékeny feltételhez Ausztria alkotmányon kormányzatához köti a közös ügyek elismerésén alapuló közjogi rend Magyarország részéről való fentartását.

Am tudjuk, hogy az alkotmányosság Ausztriában való fenntartásának kilátásait a minimumra redukálta az a kegyetlen fajharc, amely színterül az osztrák alkotmányosság forumait választotta. Mi természetesebb tehát annál, hogy azok a körök, a melyek a monarchia u. n. egységéhez fűződő nagy érdekeket e fajharc által látják alterálva, mind szűkebbre kívánják szorítani azt a területet, a melyen ez a szenvedelmében rég letűnt idők leghevesebb harcaira emlékeztető küzdelem eddig hullámozott?

Nincs tehát csodálkozni való azon, ha a hatalmi szempontokat a szláv-német fajharc viharai által alterálva látó bécsi udvar köré Ausztria alkotmányosságát az abszolutizimussal akarják felcserélni.

A kérdés csak ott válik bonyolultá, a hol ennek a törekvésnek Magyarországra való vonatkozásai jönnek tekintetbe. Ma annyi bizonyos, hogy Magyarország nem nézheti teljesen közönyösre azt a törekvést, a mely Ausztriával való közjogi viszonyának alapját kívánja megváltoztatni.

Persze, hogy bizonyos körökben, a hol a nemzet részéről mindenha és és minden körülmények között legelsőrendű feladatnak ismerik az udvar akaratához való hozzásimulást, ezzel a törekvéssel szemben is készen vannak valami „formulával”, a melynek az a veleje, hogy Magyarország csak a közönségye jelenlegi kezelési módját köthet az osztrák alkotmányosság fenntartásához, de ez nem lehet akadály annak, hogy az alkotmányosság megszüntése dacára, elismerje és fenntartsa magukat a közös ügyeket.

A 67-iki kiegyezés történelmi előzményeiből nem nehéz kimutatni azt, hogy ez a felfogás magának a közjogi alap lerakóinak vezető gondolatával diametrális ellentétben áll. És nem nehéz kimutatni azt sem, hogy egy abszolutikusan kormányzott Ausztria irányában a szorosabb közjogi kapcsolatot a nemzet jobbjai mindenkoran a legnagyobb veszedelem csiráit magában hordozónak tekintették. Kossuth Lajos erre a veszedelemre figyelmeztet 1848. márczius 3-iki nagy beszédében, a mely a „magyar Argonauták”-nak nevezett deputáció Bécsbe menesztésének közvetlen előzménye volt. Deák Ferencz pedig az általa alkotott törvényben expressis verbis ad kifejezést annak a felfogásnak, hogy Magyarország csak az alkotmányos Ausztriával jöhet közös érdekű viszonyaira nézve érintkezésbe. Frappansul jellemző és felette tanulságos a Kossuth és Deák felfogásának ez az összetalálkozása. Annyit mindenesetre kell, hogy jelentsen a magyar közvélemény előtt, a mennyi elégséges arra, hogy annak a formulának célzott gyakorlati alkalmazását a lehető legnagyobb aggodalommal fogadja. Hisz 1848-ban a legüstiőbb personális unió

alapjára helyezte a törvényhozás a házánkat és Ausztriát közösen érdeklő viszonyok rendezését. És mégis szükségesnek ítélte Ausztria népeinek alkotmányos étellel való felruházását. Minél inkább kell tehát ezt követelnünk ma, a mikor a personalis unió helyébe a realunió lépett és így megszokodtak azok a csatornák, a melyeken át az abszolutistikusan kormányzott Ausztria belső életének a kormányzás e neméből folyó veszedelmei hozzánk szűrődhetnek.

Pár évvel ezelőtt, midőn az u. n. egyházpolitika dominálta a magyar közvéleményt, a Wekerle-kormány inaurálta merész változásokkal szemben azzal az összhanggal nyugtatták meg a nemzet aggodalmait, a melyben Kossuth Lajos és Deák Ferencz a polgári házasság formájára nézve kifejezett vélekedésükben egymással találkoztak. És tényleg nem volt üres pose, hogy a valóságos belső titkos tanácsosok elnökelete alatt megtartott liberalis nagygyűlés Kossuth Lajost, mint a kötelező polgári házasság eszméjének apostolát üdvözölte, azután pedig szélsőbaloldali képviselők rakták le koszuorukat a Deák Ferencz mausoleumára. A nemzeti felfogás egyértelműsége alig domborulhatott volna ki impozánsabban, mint a nemzeti történet e két legnagyobb alakja iránt tanusított kegyelet e manifestatiójában. Am most újból eljött az ideje annak, hogy megemlékezzünk arról az egyértelműségről is, a melylyel Kossuth és Deák az abszolutistikusan Ausztriával való összeköttetés veszedelmeit megítélték. Ne a „formulákra” hallgasson a nemzet, hanem fordítsa figyelmét geniausa ez egyértelműségben megnyilatkozó intelmére, a mely vetet kiált minden kísérletnek, a mi Magyarországot az osztrák abszolutizmus arsenáljává, Hinterlandjává teheti.

V. A.

Politikai levél.

Budapest, febr. 2.

Politikai körökben, de különösen a Kossuth-párt, vagy jobb mondva, az Eötvös frakció részéről, nagyon sokat vártak a Komjáthy interpellációjától a brassói oláh iskolák szubvencziója ügyében.

A kormánypárt is az elégedetlenség legnagyobb várakozással tekintett az interpelláció elé, mert azt vélték, fog Széll bájosan fog kieviczkelni e kényes ügyből, melyet az „Egyetértés” már hónap óta hatalmas fegyverrel használt fel Széll ellen.

Nagy lett tehát a csalódás, midőn Széll kijelentette, hogy a

román kormány a mai napon a román kamarában törvényjavaslatot terjesztett be, melyben kimondja, hogy a brassói román gimnáziumok szubvenczióját **egyszer és mindenkorra törli a költségvetésből.**

A román kormány kijelenti, hogy **soha semmiféle című magyarországi intézeteknek szubvencziót nem fog juttatni.**

A brassói román gimnáziumot főtartó egyháznak egy régi tartozás tökéltése fejében a román kormány 930.000 frankot fizet, mely összeg a magyar királyi állampénztárban, mint önzéltu vagyon letétetik és melynek kamatait a magyar királyi kultuszminiszter fogja a brassói gimnáziumnak kiutalványozni és az összeg hováfordítására a magyar kormány gyakorol felügyeletet.

A zajos helyeslés, mely e határozott kijelentéseket kísérte, elnémitotta egyszerre a titokban leselkedőket a kormánypárti oldalon s újabb csalódással gazdagította.

Igen érdekes cikket irt egyik fővárosi napi lap a következő cím alatt: *„A repedező husos fazék, vagy a 140.”*

Ennyi lehet, írja, körülbelül a mai rengeteg Széll-pártban, illetőleg az ugynevezett liberális pártban, az elszánt Tisza- és Bánffy-párti, a kik miatt oly alaposan megrekedt Magyarország belpolitikája; e 140 ember ama szikla, a melyről elszánt harcot vívnak

az érdekeltek a politikai irány esetleg komolyan szándékba vett megváltoztatása ellen.

E 140 ember miatt eddig megfenektetett a Széll-politikája, e 140 ember göröcsösen kapaszkodik a nemzet nyakába s oka annak, hogy a Széll-politikának jellege a se előre, se hátra.

Azért Széllnek erőlyes elhatározásra lesz szüksége, ha programját érvényesíteni akarja; a 140 ember — azaz a Tisza — Kont 140 bajtársaival együtt szintén Budára tart, de bizonyára nem azért, hogy a szabadság vértanúja legyen; ez a legénység inkább a janicsárookra emlékeztet, a kik a szultánoknak nem egyszer nagy szolgálatokat tettek, de későbbben nemesak igen drágán fizetették meg magukat, hanem magát a szultánt is megfélemlítették; csak többször meghiusult kísérlet után sikerült a janicsárok hatalmát megtörni s a hadsereget újból megszervezni. A 140 megakaszt a magyar képviselőházban is minden egészséges párt-szervezkedést.

Majdnem szerencse, hogy a képviselőháznak nem tudnak munkát adni; a mostani képviselőház tehetetlen, munkára képtelen; nem marad más hátra, mint a feloszlátás. A 140 majd meggondolja magát s ha nincs mögötte a választási korrupcióra való pénz, úgy sem térnek vissza, a mi valóban csak szerencse volna e zaklatott országra nézve. Ma még lesben áll a 140 s nézi: Széll nem követ-e el hibát, avagy nem unja-e meg a dolgot?

A költségvetési vita előreláthatólag nem fog sokáig húzódni.

A kormánypárt részéről csak a beolvadt nemzeti pártiak közül fog egy pár felszólamlás történni.

A Bánffy—Tisza-csoport hallgatni fog. Legfeljebb Pulszky Ágost fog a látszat kedvéért felszólalni.

Ugron Gábor körülbelül szombaton tartja meg beszédét.

A brassói iskolák segélye.

Komjáthy Béla interpellációjára a brassói román iskolák szubvencziója ügyében, mint azt már tegnapelőtt jeleztük, Széll Kálmán egy nagyszabású beszéddel válaszolt. E beszédéből, mivel ez az ügy az erdélyi részeket is igen közelről érinti, közöljük a végét, a mely szerint e fontos ügy megoldott.

A miniszterelnök beszédének ez a része így hangzik:

A román királyi kormány kijelentette, hogy megszünteti ezt a segélyt végképen, ezt a segélyt a romániai budgetből kitérli, ennek ellenében letesz 953 ezer frankot nominális értékben 4%-os romániai kötvényekben, tisztán azon tartozási alapon, hogy vele régi időkbeli származó jogok alapján tartozik. Beleírja ezt az ő törvényjavaslatába, a melyben benne van, hogy mert vele tartozik, ezt letesz a magyar alkotmány útján, a magyar kormány kezébe és pedig a magyar központi állampénztárba. (Élénk helyeslés és éljenzés a jobb- és baloldalon), hol az mint önzéltu vagyon, amely másra nem fordítható, kezeltetik, mint minden más önzéltu vagyon vagy alapítvány épségben őriztetik, és más célra azoknak kamatai nem fordíthatók. A magyar kultuszminiszter kiutalványozza az iskola fenntartó egyház nyugtájára ellenében, hogy az kizárólag erre a célra, vagyis a Brassóban levő görög nem egyesült román gimnázium és főgimnázium — a kereskedelmi iskolára nem, abba nem egyeztem bele, mert az nem oly meghatározott célú intézmény, — tehát ezen két intézet céljaira fordíthatók, szakadás terhe mellett a felügyeleti jognak és az ellenőrzési jognak egész vonalon való fenntartása és érvényesítése mellett.

A román kormány hosszú tárgyalásokat folytatott velünk, míg ebbe a megoldásba belenyugodott.

Már régebben, talán ötnegyed éve, azt az ajánlatot tette, hogy ezt a kapitalizációt megcsinálja, de úgy, hogy a magyar kormány útján megkapja a román metropolita, ki azt kiadja az egyháznak. En azt mondtam már a tavaszkor, hogy ezt elnem fogadom semmi körülmények között, hanem csak egyet fogadok el, mert akkor jogi alapon van helyezve a dolog nemcsak, hanem a magyar állam suverainitásának és az 1883. évi 30-ik t.-cz. 70. szakaszában foglalt rendelkezésének is teljesen elég van téve, ha a magyar központi állampénztárba tétetik le, a magyar kormánynak kezelése, utalványozása, kifizetése, ellenőrzése, felügyelete és elszámoltatási joga alatt. (Élénk helyeslés és éljenzés.) T.

képviselőház! Én ennél még többet kötöttem ki és a román kormány eléget is tett egész loyaltással ennek a kívánságnak, illetőleg kikötésnek, mert ez feltétel volt.

Azt a feltételt tettem, hogy jelentse ki a román kormány, hogy ezen a mostani kapitalizáción és 3 évi kamatokon felül, vagyis ezen a jogi alapon helyezett kártérítési összegben felül soha semmiféle cizmen, semmiféle ürügy alatt, semmiféle módon és alkalommal, semmiféle időben semmiféle szubvencziót a magyar állam területén semmiféle iskolának nem ad. (Zajos helyeslés jobbról és a középen.)

T. képviselőház! Én az internacionális kötelezettségben, becsületességben és a bona fides-ben bízom. Mi Romániával jó, barátságos viszonyban vagyunk és akarunk maradni; nagy érdeke ez Romániának, de nekünk is érdekünk, mikor internacionális módon meg van állapítva, hogy ezzel a kártérítés cizmén adott megváltásával a régi követeléseknek az egész iskola-szubvencziók kérdése egyszersmindkorra meg van oldva, akkor mi bízhatunk is ebben. Én nagy eredményt látok abban, hogy ez a szubvencziókérdés végre megoldást nyert és ide tereltek bele ebbe a szűk kerbe és vége van annak a homálynak, a melyben ezek a szubvencziók évek hosszú során át voltak és most rendeztetik kártérítés cizmén, úgy, hogy ide szolgáltatattik a magyar központi állampénztárba a váltáságsszeg és a magyar kuluszminiszter felügyelete alá helyeztetik; mikor ezt a rendezést teszem, akkor azt gondolom, olyan megoldást proponálok, a mely a magyar állam érdekeit nem sérti és a magyar állam méltóságának megfelelő. (Zajos helyeslés és éljenzés jobbról és a középen.)

Azt gondolja a t. képviselő ur, megjédek ebben az ügyben attól az alaptalan és üres frázistól, mint frázis az velem szemben, hogy ez hazaárulás.

Hát nem az! Istenemre mondom, nem ez! (Tetszés jobbfelől. Miért?) Azért nem, mert a magyar törvény a legnagyobb skrupulozitással meg van tartva, meg van őrizve a magyar állameszmének érdeke és még egy, ennek a magyar államnak méltósága. Nem lenne helyes odajuttatni a dolgot, ha ezen a módon és a törvényen alapon megoldható a kérdés, hogy mondhasa a magyar állam területén egy egyház, egy iskola: énnekem van követelése Románián három század óta és Románia elismeri, de a magyar kormány nem engedi meg, hogy ahhoz juthassunk, hanem megakadályozza azt, ha azok, a kik elismerik azt, hogy tartoznak, azt megfizessék — akkor én a magyar állam méltóságának érdekében és annak a szempontjából jártam el és föltétem, hogy nem az ön által javasolt álláspont a helyes, (Hosszan tartó, zajos helyeslés, éljenzés és taps jobbfelől.) hanem úgy cselekedtem, a mint cselekedtem.

Ezek a szempontok vezettek. Én szem előtt tartottam azt a törvényt, a mely 1883. ban keletkezett, a magyar középiskolákról szóló törvényt, a mely tilán minden intézkedésében helyes, de talán egyben sem oly helyes, mint ebben, mert a magyar állam érdekében és ezen érdek átérésének liktetése van benne. Nem fogadunk el semmiféle idegen államtól semmiféle segélyt, ezt szem előtt tartottuk. Mert a segélyezés alajjáról a kártérítés és tartozás alajjára helyeznák a megoldást. De szem előtt tartottam azt is, hogyha ezt a kérdést ezen a jogi alapon, a román kormányunk belismerésével, mint kártérítési kérdést meg lehet oldani, akkor ismét a magyar állam érdekében szempontjából helyesen cselekszük, (Élénk helyeslés jobbfelől.) ha nem adunk okot, hogy levigyük ezt a kérdést egyesek az állam és nemzetiség elleni igazgatásba, hogy ezt, bármily jogtalan, helytelen, nem igaz alapon, de mégis ürügyül használhassák fel arra.

És hány nagy dolog történt a történetben, hány nagy horderejű és kiszámíthatatlan következtési evolúció támadt abból, hogy kis dolgok ürügyül és kis dolgok a célzattal és a belső igazsággal ellentétben irányban ugyan, de a helyzet megfontására felhasználattak? (Igaz! Ugy van! a jobb és a baloldalon.)

Én nyugodt lelkiismerettel állok a t. képviselőház ítélőszéke elé. Méltóztassék ítélni a felett, vétettem-e a magyar állam ellen, vétettem-e a törvény ellen, vétettem-e egy magyar nemzeti igaz politika ellen, midőn ezt a kérdést megszünttettem, kivettem és odaredukáltam, a hol ma áll összezsugorodva, hogy egy kártérítési követelés cizmén bejött a magyar állampénztárba egy önzéltu vagyon a román iskolák céljaira, annak kamatait a magyar kultuszminiszter fizeti ki azoknak, a kiknek iskolái számlára ehhez joguk van.

Kérem, méltóztassék válaszomat tudomásul venni. (Szünni nem akaró, zajos tetszés, helyeslés, éljenzés és taps a jobb- és baloldalon.)

A Ház a választ óriási többséggel vette tudomásul. A szélsőbal számos tagja: Ugron Gábor, Polonyi Géza, Bartha Miklós is a többséggel szavazott.

Értekezlet a kat. autonómia ügyében,

Budapest, febr. 2.

Az új városbáza tanácsstermében ma délután 11 órakor Károlyi Sándor gróf elnökle alatt értekelet volt, melyet Horánszky Nándor hívott össze, a kat. autonómia ügyében általa a kongresszuson előterjesztendő indítvány tárgyában.

Horánszky Nándor a kat. kongresszuson azt az indítványt fogja tenni holnap, hogy az általános vita befejezésével a kongresszus fogadja el a 27-es bizottság többségének javaslatát és mielőtt részletes tárgyalásba bocsátkoznák, bizza meg a 27-es bizottságot, hogy az illetékes ténnyezekkel érintkezésbe lépven, azokkal egyetértőleg állapítsa meg a vagyoni kérdésekre, az iskola- és oktatásügyre és a javadalmak betöltésére vonatkozó szabályokat. Horánszky ezt az indítványt röviden megokolta.

Az indítványhoz szölkak Szabó Jenő, Vicz-mándy Ödön pártolólág, ellenben Rakovszky István, Bakonyi Ferencz és Major Ferencz el-leneztek azt, mert ez szerintük halogatás lenne.

Ezután dr. Timon Ákos szölkot, melegen pártolván Horánszky indítványát, mert ez sz-e-rinte is a legbiztosabb út és mód arra, hogy a katholicus önkormányzat a közeljövőben létrej-hessen. Röviden kifejtette, hogy a javaslatban érintett ügyekre nézve a létesítendő autonómia hatáskörét nem önmagából meríti, hanem egy-részt a főkegyur, másrészt a püspöki kar átruházása és engedélye alajján fog azzal felruház-tatni. Ebből szükségképpen következik, hogy az illeketes ténnyezők nyilatkozásra hivassanak fel, mily terjedelemben és módzatok mellett hajlan-dók a fennteltett ügyekben a hatáskör átruházá-sára. Timon Ákos dr. még megjegyezte, hogy már a 27-es bizottság működésének kezdetén ugyanezen álláspontot képviselte és fejtette.

Szmrecsányi Lajos, Cziráki Béla gr. Kiss Bálint, Ruffly Pál, Pechata Antal hasonló érte-lemben pártolták Horánszky Nándor indítványát, melyet a többség magáévá is tett.

A háboru.

Budapest, febr. 2.

Makacsul tartják magukat a hírek Buller tábornoknak arról az állítólagos nyilatkozatáról, a mely szerint nyolcz nap alatt föl akarja szabadítani Ladysmithet. A londoni St.-James Gazette már azt is akarja tudni, hogy Buller serege három helyen újból átment a Tugé'an és megkezdte a támadást a burok pozieziói ellen. Vannak némely körülmények, a melyekből azt lehet következtetni, hogy az angol főparancsnokság forral valamit; ezek között első helyen áll, hogy eddig sem-mi tudositás nem jött a Lyttleton-dandár visszavonásáról a Tugela jobbpártjára; továbbá az is figyelemreméltó, hogy Joubert bur fővezér Ladysmith elől a Spions-Kop vidékére ment. De mindezek ellenére szinte hihetetlen, hogy az utóbbi napok vereségei és vesztésegyei után Buller már most újabb akcióba merne kezdeni. A hivatalos táviró nem is mond egy szót sem valamely moz-galomról a Tugela környékén.

London, febr. 1.

Az alsóházban Balfour után Wilke szólt fel és körülbelül ezt mondta: Ezt a mostani háborut még **gyalázatosabban vezetik**, mint a krími háborut. Egyetlen vigaszunk a tiszt és a legénység személyes bátorsága és vitézsége. A kormány még most sincs tisztában a háboru komoly voltával és felelősségének súlyával. Nem találok méntséget arra, hogy a kormány kicsinyli a burok erejét és helytelenül ítéli meg Oranje szabadállam magatartását. Ezért nem a hirszerző-irodát, hanem magát a kabinetet terhel a felelő-ség. (Helyeslés az ellenzéken.)

A harcztérről egyéb hír azon kívül, hogy **Joubertnek halálát jelentik**, a mi valószínűleg most is inkább csak az angolok óhajtása, — nincsen.

Annál élénkebb a háboruszkodás az angol parlamentben, a hol a kormányt hevesen támadják és a hol minden egyes miniszternek van mit hallgatnia. Érdekes a főirati vitából Wyddham hadügyminiszternek nyilatkozata, hogy röviden 180.000 katona lesz egyet Dél-Afrikában, kiknek rengeteg tömegét 396 különféle ágyu fogja támogatni. Ez óriási erővel szemben a burok védekezése mind lelkesebb és kétségbeesőbb lesz és a győzelem **még mindig nem az angoloké.**

Az Egyesült-Államok kongresszusán a burok mellett mind nagyobb rokonszenv nyilatkozik meg és ennek nem kis sulya lesz az elébb utóbb megindítandó békekezdésben.

H. Gál Domokos.

A közelet egy derék, munkában és eredményekben fényes pályát megfutott férfია hunyt el csütörtökön este váratlanul. H.

Gál Domokos halál hírére hozta a táviró. Gál Domokos a férfi kor delén hunyt el. Az elhunytak nemes szíve volt s ez a szív minden részecskéjével magyar vala s a hazare-szünk magyarságának fentartásáért, fajunk erősítéséért dobogott. Gál Domokosban hatalmas munkadörög lakott s ez erő mindig nemes és hazafias irányban törekedett érvényesíteni.

Az Emkének egy hatalmas oszlopa volt ő az egyet letelekezése percétől kezdve. A segélyező bizottságnak állandóan ő volt az előadója. Halála alkalmából az Emkétől a következő értesítést vettük:

H. Gál Domokos alispán elhunytában az EMKE is egy buzgó választmányi tagját veszítette. Halála hírére pénteken reggel telefonon tudatta az EMKE-vel Sándor János főispán. A directorium gyűlést tartván, kimondatott az EMKE palotára a gyászlobogó kitűzése, a ravatalra koszoru küldése megfelelő képviseltetéssel, a legközelebbi ülésig a gyűlésre pedig a kegyelet méltó kifejezéséről való gondoskodás. H. Gál Domokos kezdetűl vál. tagja volt az EMKE-nek s különösen az alapítás éveiben buzgón eljárta a gyűlésekre. Kezdetben alig volt közgyűlés, a melyen részt nem vett volna. A halálhíre alkalmából az elnökség mindenképp a következő sürgönyt intézte az elhunytak özvegyéhez, H. Gál Domokosné urnó ő nagyságának.

„EMKE buzgó választmányi tagjának, magyar közélet egyik oszlopának váratlan és megrendítő halála felett fogadja Nagyságos asszony az egyesület őszinte részvétének és mély fájdalomának kifejezését. Gróf Beldi Ákos elnök, Sándor József főtitár.”

Az egyesület gyopárkoszorujának nemzeti szín szalagjára a következő fölirat alkalmaztatott: „Buzgó választmányi tagjának az EMKE.”

Tekintettel a haláleset váratlanságára és a d.-szf.-mártóni vasúti összeköttetésekre a dir. ügy intézkedett, hogy az egyesület képviselője Sándor János főispán, alapító vál. tag kéretett föl, a ki ez iránt telefonon megkeresett, szíves volt a képviselőlet elvállalni s ő gondoskodik a részvét további kifejezéséről és a koszoru elhelyezéséről a ravatalra.

H. Gál Domokos emlékét különösen az tartja fenn az Emkében, hogy ő vált az, ki mindjárt az egyesület megalakulása után, indítványt tett az Emkében egy nagyszabású erdélyi földhitel intézet megalakítása érdekében. Az Emke tudvalevőleg el is követett mindent az indítvány megvalósítása érdekében, azonban a kivétel az Emkétől nem függ elvárhatatlan akadályok közbejötté miatt nem sikerült.

SZINHÁZ.

Bűnhődés.

(Népszínmű 3 felvonásban. Irta: Sebesi Samu.)

— Oh, naiv ember, ki még hiszsz a pályázatokban! Oh, még naivabb halandó, ki még némi fontosságot tulajdonítasz annak, hogy egy darab pályadíjat nyert!

Ki hisz még a pályázatokban? Mi nem. A csütörtöki premier óta pedig hadat izenünk minden pályázatnak. Törültsenek el a pályázatok. Osszák el a pályadíjakat rokkant színműiroknak.

Miért e hadizenet? Megmondjuk, Decemberben egy rossz és erkölestelen népszínmű bukkott meg a kolozsvári színházban.

Tegnapelőtt egy értékes népszínmű aratott figyelemreméltó sikort.

Mindakettő részt vett ugyanegy pályá-

zaton. A rossz és erkölestelen darab 500 korona jutalmat kapott; az értékes darab nem kapott csak dícséretet.

Ehhez nem kell kommentár.

Sebesi Samu új darabja elé, eltekintve a pályázattól, nagy érdeklődéssel néztünk. Negyedik színpadi műve ez már a szerzőnek s ezért kíváncsiak voltunk: vajjon esés vagy emelkedés-e többi darabjához képest?

Mi úgy találjuk, hogy az új darab emelkedést mutat. A Bűnhődés figyelemreméltó színpadi mű, érdekes cselekvénnyel, erős drámai összefüggésekkel és hatásosan megkonstruált jelenetekkel.

A Bűnhődés igazi parasztragédia.

Cserei Balázs jómódu parasztagda szívében olthatatlan szerelem és Juliska falusi menyecske iránt. Cserei Balásznak van ugyan felesége, gyereke: de nem törődik velük. Minden gondolata, érzése, vágya a menyecskehez vonzza, kit Benke Pali, falusi legényember is szeret. A két vetélytárs sokszor civakodik. Egy ilyen civakodás közben Benke Pali arczúli Cserei Balázst. Cserei Balázs erre felhevülésében agyonüti a legényt. Ez az első felvonás.

Cserei Balázst 10 évi börtönrre ítélik. Ez alatt az idő alatt meghal felesége. Lidike leánya nagy leánynya nőtt. A második felvonás elején mindjárt megtudjuk, hogy Vári Józsi, egy gazdag parasztfamilia sarjadéka, el akarja venni Lidikét. Minden elő van készítve az esküvőre. Ekkor váratlanul megérkezik az apa a 10 évi fogságból. Azt hitték, hogy már nem is él, mert holt hírért költöttek. Az apa megérkezése mindent összeront. Az öreg Vári nem akarja, hogy fia egy gyilkos leányt vegye el. Eddig is csak azért egyezett bele, mert holtak hitte. Most, mikor megtudja, hogy él: megtiltja fiának, hogy elvegye. Ez a bűnhődés. Az a 10 év, a mit a börtönben töltött, csak kezdete volt a szenvedésnek. Az igazi bűnhődés csak most kezdődik. Ő maga bélyegzett ember. Az emberek megvetik. Leánya boldogtalan miatta. Mit tegyen? Elhatározza, hogy leánya boldogságáért feláldozza életét. Fölbéli magát. Ezzel végződik a második felvonás.

A harmadikban jön az igazságszolgáltatás. Vári most már annál inkább nem engedi, hogy fia elvegye Lidit, mert a szenzációs eset folytán ország-világ tudja apjának bélyegzett multját. A temetésen botrányt is csinál. De a pap beszéde, melyben azt mondja, hogy Cserei a „becsület halottja volt”, annyira megalapozza, hogy beleegyeznek a házasságba. Ezzel végződik a darab.

A mint ebből a hiányos vázlatból látszik, a darab hatásos jelenetekből van felépítve. Egészen eredetinek azonban nem mondható. A Bűnhődés tulajdonképeni problémája Csepregy Sándor csikó-jára emlékeztet. Csorba Márton és Cserei Balázs helyzetükénél fogva nagyon rokonalakok. A darab sok helyzetén és jelentéktelenebb epizódjelenetén meglátszik az, hogy a szerző nem tudott a reminiscenciáktól szabadulni. Az első felvonásbeli összecsordulás a Gyimesi vadvírág-ra emlékeztet; míg a sirások jelenete tisztára Hamlet hasonló jelenete nyomán készült.

Kétségtelen azonban, hogy a darab sok

színpadi ismeretre és helyes drámai érzékre vall. A második felvonás például olyan erőteljesen van megcsinálva, annyi igazsággal, hogy egészen megrázza a közönséget. A dráma nyelve magyaros, népies; bár Sebesi is beleesik abba a hibába, hogy olyan szavakat használ, melyek a nép nyelvében nem fordulnak elő. De viszont el kell ismernünk, hogy a Sebesi Samu jól ismeri a népet, mert találóan és helyesen rajzolja a parasztkaraktereket. Jó poéta is Sebesi. Az Árva Zsuzskáról szóló románcz igazi gyöngy.

Még csak annyit, hogy néhány felesleges epizód jelenést bátran törölni lehetett volna, a mi csak előnyére vált volna a drámának.

Természetes, hogy az ilyen kihagyás a dramaturg vagy az igazgató dolga. Az első felvonásban föltétlenül ki kellett volna hagyni a templomi kórust. Ki hallott templomi éneket korecsma udvarán? A második felvonásban teljesen fölösleges, hogy Cserei a papnak elmondja történetét. Egy olyan öreg falusi papnak tudnia kell arról, a mi a faluban 10 év alatt történt. Lehette rövidíteni még Cserei Balázs hosszú beszédein is s akkor a második felvonás még határozottabban volna. A harmadik felvonás elején föltétlenül ki kellett hagyni Cziberéné és Kakas Péter jeleneteit. Ez károsan késlelteti a végjelene-et. A czigányok is kevesebbet beszélhetnének. Persze, ez mind olyan dramaturgiai munka, melyre nincs ember a kolozsvári színháznál.

Az előadás jó volt. Tompa játszta a főszerepet, különösen a második felvonásban igen sikerült. Lidikét Turchányi Olga játszta utóhérlhellen kedvességgel és természetességgel. Komlósi (Juliska) tehetségétől ki-telhetőleg igyekezett beleélni magát a népszi-műszerrepbe, a melyre nem termelt rá. Szentgyörgyi Várija törtélmetszett magyar paraszt volt; Kassai (Vári fia) szintén jó volt. Laczkó (Csereiné), Vágó (Jámbor, pap), Iványi (Kakas Péter), Vendrei, Leóvei (sirások) játszták a többi szerepeket mind sok igyekezettel.

Az előadásban a tapsoknak vége-hor-sza nem volt, a szerzőt számtalanszor kihívták minden felvonás után és egy díszes babérrkoszorut nyújtottak fel neki.

A darabhoz Stephanides Károly szerzett tulságosan sok zenét. A sok szép (bár a népiesség rovására igen mesterkelt) dalt csaknem mind megújrázták, s különösen egy négyzólamu kórus volt igen sikerült, melyre azonban itt semmi szükség nincs. (b. á.)

A trónért. Ilyen czímen Felszeghy Dezső történeti szomorudráját írt, melyet a színház igazgatósága előadásra el is fogadott. A dráma tárgya Erdély történetéből van véve és Székely Mózes-ről szól. Valóban elismeréseméltó dolog, hogy még akadnak a komolyabb drámai műfajnak is művelői, mert történeti drámnát már maholnap senki sem ír. De elismerés illeti a színház igazgatóságát is, hogy tért nyit ennek a komolyabb irányzatnak és törekvésnek és siet Felszeghy művét még e hó folyamán színrehozni. A drámán Felszeghy már régebben dolgozik. Évekkel ezelőtt E. Kovács Gyula elhunyt nagy tragikusunk olvasott fel egy

kedvenc szobájuk lett — leült, hogy egy pohár borral és piszkálva üdítse magát. Szomorúan ráta a fejét, midőn Dora megkérte azokkal.

— Édes gyermekem, milyen a kezéd! — A kezem?

Dora a kezére nézett. Azok bizony mocskosak voltak — a leány vidáman nevetett.

Ej — az semmi; Nan néni, a piszkot le lehet mosni. És maga tudja, hogy én milyen előrelátó perszóna vagyok, tegnap délután a boltban vettem tajtkövet és az minden szennyet levisz. — De most ki kell monnem, hogy Matt bácsit behozzam; ez időre neki is egy kis erősítőre van szüksége. Midőn utóljára láttam, a kert végén, a ribizli bokrok között motoszált.

A mint beszélt, kiment az üvegajtón és leszaladt a kertbe a nagybátyját megkeresni. A málna és ribizli bokrok között találta, kaczorral a kezében, kivörösödve, lilhegy és boldogan. És még boldogabba tette, midőn mellette megállott, nevetett rajta, tréfálkozott vele és egy ideig beszélgetett, de a szorgalmas kis kertészt nem tudta reá beszélni, hogy bemenjen és pihiyen.

A leány lassan ment vissza a házba, két vagy három nagy rózsát szakítva magának, csupán azért, mert nem tudott aszép segülnék ellentállani.

A rózsákkal a kezében csendesen ment a kerti szobába és minden órára ma daczára hirtelen megállott az üvegajtó előtt, rögtön a bekötött fejére és kölyére gondolva és bosszankodott magára, tudva, hogy elpirult.

Ment Náncsi kisasszonnyal szembe, de a ki rögtön felállott, a mint ő belépett, egy férfi ült, Dóra rögtön látta, hogy annak az öltözete az ismerős kensingtoni bélyegyet viselte magán és tökéletes volt és a ki azon felül nagyon szép férfi volt. Hogy vonásai-ban hiányzott a kifejezés és arczbőréen a

részletet a negyedik felvonásból az Erdélyi Irodalmi Társaság ülésén és nagy hatást ért el vele. Az új történeti darabot, mely Kolozsvárt tárgyánál fogva is érdeklődést kelt, még e hó végén, vagy a jövő hó elején előadják.

Vasuti baleset. A színház igazgatósága megszerezte Faragó Jenő Vasuti baleset című 3 felvonásos énekes bohózatának előadási jogát. A darab, a mely még ebben az időnyában színrekerül, a budapesti Magyar Színházban nagy sikert aratott és február hó folyamán a bécsi Carl-Theater-ben is színrekerül.

Műsor.

Hétfő: Csalódások.

Kedd: Szőke Katalin.

Szerda: A végrehajtó.

Csütörtök: A görög rabszolgá.

Péntek: A görög rabszolgá.

Szombat: Medea.

Vasárnap: d. u. Robinson Crusoe.

este A sárnya csikó.

„Magyar szó.”

Bánffy lapjából eddig még nem láttunk egy számot se.

A fővárosi lapok közül is csak kettő emlékezik meg az újszülöttről, a melyről a következőket írják:

A „Hazánk.”

Bánffy lapja tegnap este megjelent. Neve „Magyar Szó.” Programja veszedelmesen hasonlít stílusára és magyarságára alapítójának a miniszterelnöki bemutatkozásához. Az egészről az vehető ki egész bizonyossággal, hogy a Bánffy lapja háborút akar viselni a mai rendszer ellen. Az orsságyváltási tudósítás feleleveníti ama kedves képviselőházi tudósítások emlékeit, a melyek az egykori Magyar Újságban irattak Bánffy rendeltére. A lap Pálvi Ede szerkesztésében jelenik meg s designált főmunkatársa a lapnak, nagy tünetéssel egy hajdani Bánffy irányzatu újságban ir tárazát.

Az „Alkotmány.”

Bánffy Dezső báró lapja. Ezek a sorok tulajdonképpen a farsangi rovatnak vannak szánva, de a hirovatunk vezetője által oly energikus követeltet, miszerint a tettekkel ime újra tényszerű főudvarmester lapjáról az ő rovatában legyen említés téve, hogy követelésének eleget kell tennünk. Hát jó. Megjelent, miután a Wodianer körforgógépén lenyomatot, a lucus a non lucendo, a Magyar Szó, a melynek felelős szerkesztője Pálvi Ede dr., a ki Eötvös Karolusz lapjának volt munkatársa, egyik oszlopos munkatársa Bernmann József, a ki a Lipótváros és kapcsolott részei Köbor Tamás néven ismernek, egy másik oszlopos munkása pedig a szentesi szociáldemokrata jelölt, Mezőfi Vilmos, a ki éppúgy, mint Köbor Tamás keresztelvéli hiányában születési bizonylattal kénytelen megfuti élete rögs pályáját. S ezzel meg van adva a főudvarmester politikai irányzata, a melynek határai ezek: Nyugaton Eötvös Karolusz, északon Lipótváros, délen a szociáldemokrácia és keleten, nos keleten Apanagyfal. Egyebekben szerföltött tréfas újság a Magyar Szó. Első cikkében kijelenti, hogy magyarrá akarja tenni Magyarországot, aztán ezt mondja: „Uj irányzatok támadtak, uj alakulások támadhatnak közéletünkben.”

Ugy mondják, hogy ezek a nagy Békét teremteték meg. Valószínűleg azt a békét, mely a tűz és a víz találkozásakor küzdelem végén tényleg létrejön, ha vagy a tűz elsenyved, vagy a víz meg párába át. Aztán ezt mondja: „Magyarhonban a Magyar Szó politikája csakis a régi szabadelvű párt oszlopzatán és gerendázatán épülhetett fel és építhető tovább.” Aztán tekintettel a lapvezér főudvarmesteri méltóságára, munkatársul szegődött a királyt, aztán prédikálja az „abszolút magyar fajpolitikát”, amely nem tőr meg csak Bánffy ur ó excellenciája képméretett magyart és amelynek a vallás szociáldemokrata nyelven: Wurscht. Aztán attól fél,

szin, hogy a szemei hidegek voltak és a szája merev, azt nem látta, mert az első látásra nem tudhatta, hogy az arczában levő élnkséget, midőn tekintetük találkozott, csak az a kép okozta, mit ő képeztet, a mint az ajtónál állott.

Dóra, édesem, mondá Náncsi kisasszony zavarodva, de mégis méltóságteljesen, azt kezdtem gondolni, hogy utánad kell küldeni. Felesleges Ryder urat bemutatnom, miután mondtam neked, hogy valószínűleg olyan szíves lesz és előj ide.

Flower kisasszony a vendége felé fordult és kezével egy kis bemutatást mozdulatot tett.

Ryder ur, ez itt unokahugom, mondá nyájasan.

A Dóra zavarodása elmúlt, egy pillanat alatt eltűnt. Sőt a kis Nan néni méltóságteljes pózolás felett hajlandó volt mosolyogni — az oly komikus volt az ő nagyon nagy kötényével. A Ryder ur köszönését viszonozta, a bekötött fejéről nem feledkezve meg, midőn azt tévé és aztán a két kezét a rózsáival nevetve tette hátra.

Ryder ur, ne nézzem rám, mondá vidáman és főleg ne nézzem a kezeimre! Sajnálatra méltó tény, hogy az ember nem mozdoghat a nélkül, hogy el ne piszkolja magát és én rendkívül mocskos vagyok.

Kérem, legyen szíves megérteni, hogy a fejemen levő kendő csupa elővigyázatból alkalmazott portéka és nem tartozik a rendes öltözetemhez.

Ryder Ewart olyan ember volt, kinél a sima frázisok mindig készen voltak.

És most, a mint Dórára nézett, halvány arca melegebb színt váltott, hideg szemei szoklatlan fényben csillogtak és a szó teljes értelmében nem talált szavakat, mikkel a leánynak válaszoljon.

(Folytatása következik.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1900. Február 3.

Dóra.

ANGOL REGÉNY.

— Sverdnától. —

Az Ellenzék részére fordította: AMICA.

IX.

(Folytatás.)

(27)

— Curzon urtól hallottam. Mellettünk haladt el; bizonyosan innét jött. Egy kissé emelkedettebb helyen, éppen az utak elágazásánál egy kedves kis kottagban lakik és lakása annyira körül van véve szebbnél-szebb virágokkal, hogy egy nagy bokrétnak látszik! Matt bácsit elviszem oda, hogy lássa. Szegény embernek egy helye van — egy nyomorék leánya — Curzon ur mondta.

— Valóban édesem, — mondá Náncsi kisasszony egy kissé megbotránkozva, — ugy látszik, hogy Curzon ur nagyon sok mindent mondott neked!

— Eltálatla drágám! — mondá Dóra nevetve, amint oda ment és könnyvedén a kis lady székeinek a karjára póciókálta magát.

Természetes, hogy miután ő ir, érdeklődik az emberek iránt és azon igyekszik, hogy Manameadban otthon érezzem magamat. De hagyjuk azt most! Mi történt Boone urral?

— Semmi édesem, kivéve, hogy azt mondtam neki, hogy szeretnék egy vendégszobát készíteni és a bátyád szobájában egy választófalat húzatni, hogy öltöző szobája legyen és még egy két dolgot. Nagyon illedelmes volt és mindent feljegyzett, a mit

mondtam és azt mondta, hogy tudatja Ryder urral; de a választófalat illetőleg, azt gondolta, hogy Ryder ur maga fog eljönni. És Dóra, remélem, hogy nem holnap jön el, mig ilyen rendetlenségben vagyunk.

— Nem tud megelni bennünket, ha eljön! — válaszolja Dóra közönyösen. Se baj — kedves kis öregem — ne nyugtalankodjék! Ha eljön, majd beszélék én vele.

A következő reggel szép derült idő volt és Woodland lakói korán dologhoz láttak. Flower kisasszony egy olyan nagy kötényt kötött maga elibe, hogy csak a főkötős kis feje és a csipői látszottak ki belőle és miután egy és agyanazon időben, két házi cselédnek, a faluból egy surlóasszonynak és egy funnak a dolgát kellett felügyelni, hol itt volt, hol ott és mindenütt, a nappaliból a hálószobába tipegett és a konyhából a pinczébe olyan ritka serénysággal, a milyent az ő korában levő kevés kis lady tudott volna megtenni.

A testvére, szerényen érezve, hogy ő és a szolgálatai jelenleg nem számítanak, vissza vonult a kertbe és szalmakalapban és durva vászon kabátban babrált ottan és boldog volt.

— Dóra csinosan bekötött fővel, könnyökig felgyürt ujjakkal, köténnnyel a két mosóruhája felett és borzos hajjal, mindezeknek daczára, egyszerűen igéző volt és éppen oly fürge, mint Náncsi kisasszony, azzal a különbséggel, hogy az ő munkájának sokkal több sikere volt. — Tényleg az egész dolog egy kellemes új tréfa volt a leány előtt, a ki ez ideig olyan kényelemben élt, hogy a szép kisujjait sem kellett beszenyenni.

Nemsokára egy kis szünöt állott be és Flower kisasszony leült a kerti szobába — mely már is rendbe volt hozva és a korre nyíló hosszú üveg ablakaival és ajtajával a

hogy e széles házban uralomra akar jutni az „oligarchia” és a „klerikalizmus”. Aztán nagy elszántsággal kivágja a nagy szót: „Az uralkodónak mi (olvad: a Magyar Szó) vagyunk szilárd alapja. Aztán gratulál a nemzeti párt-nak, amely szegre akasztotta elveit s végül így jelenti be az új aranykorszakot, az új Bánffy-érát: „A pártok önlenomdása, a diszszonás elvek fegyvereinek elhajlítása után immár előjött az ideje annak, aminek útjait már eddig is egyengettek gondos kezek, hogy tőrlünk rá az egyedül helyes, igaz, józan magyar politikára.”

— Egy másik cikkében, mely a brassói iskolákról szól, „finom ironiával” kigunyolja Széll-Kálmánt, a kinek „magyaránu államférfiúi lát köre” nem tűri, hogy holmi rongyos 12.000 frankos összegekkel kimódják Magyarországon a Magyarországról megrontására törő oláh irendenta: Nur Lumpen sind beschieden. Majd nevéző göröcsöket elődöző komolysággal bizonyítja, miszerint Bánffy Dezső által annak idején behizonnyított, hogy az oláhok Magyarországot megakarják vásárolni. Egy másik cikke keményen nekimegy a kereskedelmi minisiternek. Hát ilyen farsangi mulatságokat szándékozik rendezni, noha nem is kívánátra, de mégis mindennap a főudvarmesteri magyar szó. E mulatságok táncrendjéről sajnos, nincs tudomásunk. A szabadelvű pártkörben valószínűleg többet tudnak erről a táncrendről.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, február 3.

— Gyertyaszentelő boldog aszszony. A r. kath. váltásközönségnek tegnap nagy ünnepe volt, mely alkalmából az összes r. kath. templomokban ünnepélyes isteni tiszteleteket tartottak s a kora reggeli órákban a gyertyaszentelés szertartását végezték. A főisteni tisztelet a plébánia templomban reggel 9 órakor tartott meg, melyen Bíró Béla apátplébános nagy segédlettel pontifikált. A kegyesrendiek templomában a misét d. e. 10 órakor Kozár Ferencz házfőnök mondta a szokott segédlettel. Miso alatt a főgymnasiumi dalárda énekelt válogatott darabokat igen szépen és általános hatással.

— A polgármester ünneplése. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara helyiségeiben tegnap délután népes értekezlet tartott, — mely a feletti tanácskozott, hogy Kolozsvár város polgármesterét, — legfelsőbb helyről ért kltüntetése alkalmából a város közönsége mi módon tüntesse ki a maga elismerésének a jeleivel is. Az értekezlet egyhangulag abban állapodott meg, hogy Szvacsiná Géza polgármester tiszteletére remekművi emlék albumot készíttetnek, melybe a városi tisztikar, a törvényhatósági bizottság és a város előkelő polgárainak aláírása és arczképe helyeztetik. Ezenkívül nagyszabású bankettet rendeznek még e hó folyamán. Mindezeknek előkészítésére és végrehajtására egy szűkebb körű bizottságot választottak.

— A trónörökös megnősült.

Hogy mi igaz, mi nem, nem tudjuk, de még mindig erősen tartja magát a hír, hogy Ferencz Ferdinánd főherczeg, a prenzumptiv trónörökös, január folyamán — legszűkebb családi körben — nőül vette Chotek Zsófia grófnőt. A főherczeg morganatikus házasságra lépett szíve választottjával. A király a megtörtént házasságról nyomban értesített. Ferencz Ferdinánd főherczeg házassága folytán a közel jövőben le fog mondani trónöröklési jogról, minek megtörténte után Ottó főherczeg fog prezumtív trónörökösnek nyilvánítani. Ferencz Ferdinánd főherczeg házassága bécsi arisztokrácia körében nyílt titok és bár az udvari körök még egyre tagadják a házasság megtörténtét, azt még se vonják már kétségbe. — Annyit írtak már a főherczeg nősüléséről s anyszor dementálták, hogy e sorok közlésével is csak arról akarunk beszélni, hogy a bécsiek mi-féle híresztelésekkel töltik most idejüket.

— Mit tudnak a muszka studentek a magyar szabadságharcról? Közös-ügyes állapotunk mellett Ausztria gondoskodik, hogy elrejtse a leányzó a vele dualizmusban élő egyenrangú, alkotmányval bíró Magyarországot. Külföldön a köztudatba Magyarországot egy csempészik be, mint az osztrák császárság egy alárendelt tartományát. Elénk példa erre két oroszországi egyetemi hallgató Zvonacz Eugen és Zvonacz Vilmos nyilatkozata. Ezek ismeretek szerzése végett európai körutat tettek és nemrégiben felkeresték a kolozsvári orsz. tört. ereklye muzeum gyűjteményét is. A két student Gohl Ödön tanár, a magyar nemzeti muzeum tisztviselője kalauzolta. E két studeat a vértanuk kivégeztetésére emlékeztető bitófa darabok, a szabadságharc képei-nek, proklamációinak s egyéb adalékainak tanulmányozása után kijelentették, hogy nem is tanultak otthon a magyar szabadságharcot. Ők ugy tanulták, hogy Magyarország, mint ausztriai tartomány, fellázadt az osztrák császár ellen, a ki a lázadó magyarok leve-résére vette igénybe a muszka segítséget. Különböen ők ugy tudták, hogy Magyarország egyik tartománya Ausztriának.

Ebből az a tanulság, hogy jó lenne, ha külföldön tartózkodó hazánk fiait bepillantanának a külföldi iskolák tankönyveibe és térképeibe s a mi helytelen Magyarországra vonatkozólag azokban látnak, arról a nyilvánosság előtt jelentést tegyenek s a köny-

vet vagy térképét a helytelenségek megjelölésével a vallás és közoktatásügyi miniszternek beküldjék. A miniszter pedig megfelelő uton módját találja annak, hogy a hibákra rá mutatva, a tévedések korrigálását eszközöljék. Hogy hibás tankönyvek és térképek más államokban is vannak, arról az „Ellenzék” tárczájában egy uti rajzban is találunk adatot, melyben Dánia tankönyveiben és térképeiben, Magyarországról előforduló csodabogarakat egy előkelő kolozsvári ur ismerteti.

— **Protestáns esték.** F. év február 4-én (vasárnap) d. u. 5 órakor. I. A theologia disztermében. 1. Ének: a theologia dalkara által. 2. Felolvasás. Tartja: Nagy Károly ref. theol. fak. tanára „Arva Bethlen Katá”-ról. 3. Szaval: Benedek Nándor a kolozsvári születésű kiváló tehetségű színész, ki közelebb a színházban is fel fog lépni, szavalni fogja „A feltámadás”-t. Várady Antal „Iskarioth” cz. darabjából. 4. Ének: a theol. dalkara által.

II. Az alsó-szénutezai ref. leányiskolában. 1. Ének: a leányiskola növend. által. 2. Felolvasás. Tartja: Németh Sándor ref. pap „Régi keresztény szokások”-ról. 3. Szaval: Török Sárika leányisk. növend. „Fiamnak” Arany Jánostól. 4. Ének: a l. isk. növend. által.

III. A k.-magyar-utcazi ref. népiskolában. 1. Ének: a földműv. dalkar által. 2. Felolvasás. Tartja: Kenessey Béla ref. theol. fak. igazg. tan. 3. Szaval: egy theologus. 4. Ének: a földműv. dalk. által.

IV. A hidevei ref. népiskolában. 1. Ének: a földm. dalkara által. 2. Szaval: Buzás Jolán polg. t. isk. növendék „Pökainé” Gyulai Páltól. 3. Felolvasás. Tartja: Szádeczky Béla, tanár „A vegyes házasságok kérdése” czimen. 4. Szaval: Márton Árpád ref. theologus. 5. Ének: a földm. dalkar által.

V. A város monostori részében. (Kétvízköz. Turgyán háznál.) 1. Ének: a hívek által. 2. Felolvasás. Tartja: dr. Kecskeméthy István. 3. Szaval: egy theologus. 4. Ének: a hívek által.

— **Városi milleniumi óvoda.** A városi milleniumi iskolával kapcsolatosan felállított óvodában (pap utca) a törvény által előírt egy hónapi szünet január havában megtartatván: tisztelettel hozzuk a t. szülők tudomására, hogy nevezett óvodában a kisdetekkel való foglalkozás február 3-án újra kezdetét vette. Tandij az óvodában havonta egy korona. Szegénységi bizonyítványt felmutatók teljes tandíjmentességben részesülnek.

— **Tolvajok a Diánában.** Tegnapelőtt reggel két joghallgatót megloptak a kolozsvári Diána fürdőben. A károsok S. E. és R. F. gyanútalanul fürödtek a 26. és 27. sz. kabinokban. A kabinok alatt van egy pléh lemezzel fedett nyílás. Ezen a nyíláson mászott be egy őrizetlen pillanatban a tolvaj: Tasnádi József fürdőszolga. A joghallgatók csak a fürdő helyiségéből történt eltávozásuk után vették észre, hogy pénztes tárcájuk hiányzik. Az esetről nyomban jelentést tettek a rendőrségnek, a mely azonnal befogatta Kis Zsigmond fürdőszolgát, miután a károsok reá irányult. Kis a rendőrségnél bevallotta, hogy ő tudott ugyan a lopásról, de nem ő a tolvaj, hanem Tasnádi József, a társa. Tasnádit Kis vallomása után letartóztatták, a ki elmondott mindent. Beismerte, hogy ő lopta meg a károsokat olyan formán, hogy kilesvén a „legkedvezőbb” pillanatot előbb az egyik, majd a másik kabinból elloptott összesen 25 frtot. Sőt tovább ment. Elmondotta, hogy e természetű műveleteit régóta fűzi mint látható ez esetből sok szerencsével. A rendőrség vizsgálóbírószághoz tette át az ügyet.

— **Nagy idők tanuja.** Póka Ferenc 1848—49-es honvéd tizedes Kolozsvárt, a városi szegények házában meghalt. Az elhunyt tagja volt egy ideig a budapesti honvéd menedékháznak. Temetése holnap (vasárnap) d. u. 4 órakor lesz a külmonostor utcazi szegények házából. A temetésen testületi megjelenésre felkéri a bajtársakat a kolozsvári honvéd egylet elnöksége.

— **Az iparosarnok forgalma.** A kolozsvári általános iparszövetkezett beltróda utcazi árucarnokában, melyet két hét előtt nyitottak meg, a kezdethez képest, elég szép üzleti forgalom van. A kizárólag hazai ipar termékek már is szép keresletnek örvendenek s a kik ott megfordultak, vagy vásároltak, általában dicsérik az ott található iparczikék csinos kivitelét, a szolid árakats a cikkek tartósságát. A fogyasztó közönség s különösen a vidékiek figyelmét felhívjuk erre a jól berendezett árucarnokra, a hol minden rendű szükségleteiket igen czélszerűen elégeithetik ki. A szövetkezett bármily megrendelés kielégítésére is be van rendezve s oda ily irányú megkeresésekkel bárki nyugodtan fordulhat.

— **Hölgybizottság gyűlése az Erzsébet ut. ügyében.** Kedden délután egykettő 4 órakor Bölöny Józsefné urnő elnökléte alatt gyűlést fogtak tartani a városház nagy termében Kolozsvár előkelő hölgyei. A gyűlés tárgya a hölgy bizottság megalakulása s az akció megindítása arra nézve, hogy az Erzsébet ut. létesítéséhez szükséges anyag erő összehozassék.

— **Sorsjáték a kolozsvári mentők javára.** Mult év november 17—20-án a kolozsvári mentő-egyesület egy küldöttsége vett részt a Széll Kálmán miniszterelnök vezetés alatt tartott mentő kongresszuson. A kolozsvári küldöttséget dr. Haller Károly miniszteri tanácsos, elnök vezette. Részt vett abban dr. Hevesy igazgató, dr. Conrády parancsnok, dr. Teleki mentő orvos és az egylet titkára. A küldöttség, mint akkor említettük, eljárt a miniszterelnöknél s Haller Károly kezdeményezésére lépéseket tett az iránt, hogy a pénzügyminiszter az államsorsjáték-

ban az egyesület részletétését kieszközölje. A m. kir. lottó jövedék igazgatósága most arról értesíti a pénzügyminiszter leirata folytán a mentő-egyletet, hogy a Felső mar október 16-án határozott az államsorsjáték hova fordítása felett s tekintettel azonban az egylet idős működésére, a később rendezendő jótékonycélu állami sorsjáték jövedelmében való részesítésre előjegyeztetett. A kolozsvári mentőknek így tehát, mintegy 10 ezer frt segélyre van kilátása.

— **Kolozsvármegye takarékpénztára** közgyűlését tegnap délután tartotta meg Hory Béla elnökléte alatt. Az igazgatóság jelentése szerint, melyet az intézet vezérigazgatója Benkő Mihály adott elő, a mult évi forgalom 7.750,422 frt 46 krt tett. Az év végén 771 betéti könyv mellett 841,610 frt 78 krt tett az intézetnél betét-kép elhelyezett összeg. A tiszta nyereség 23,900 frt 08 kr. s így a részvényeseknek százalék adatik. A tartalékalap 4 és fél év alatt 28 ezer forinttal emelkedett, a nyugdíjalap pedig pár forint hiján 10 ezer forint. Ritka pénztárat díszekedhetik ily rövid idő elatt ekkora eredménnyel.

— **A pilzeni sörösarnokban** ma este nagy vonás hangverseny lesz válogatott darabokkal.

— **Kimaradt hőzlemények.** Tárgy-halmaz miatt kimaradt Egyleti élet rovatunk, az ipartestület báljáról, az egyetemről szóló közleményünk, valamint a művészrovat Jászay Marira tartozó része. Ezeket hétfőn fogjuk közreadni.

— **Keresztetik egy fiatal nős,** de gyermek nélküli kortérszégén, a ház körül előforduló darabont munkákat is kell, hogy végezze, február 15-ik, vagy 1-ső márciusi belépésre, havi fizetése 40 korona és szabad lakása lesz. Csak kifogástalan, szorgalmas, munkás egyénnek van kilátása ezen szolgáltatot elnyerni. Értekezhetni Kolozsvárt, Belközép utca. Holdampf Gerónél.

Mulatságok.

A művész-bál. A ma esti művész-bál előre láthatólag nagyon szépen fog sikerülni. A festők Peiellé Róbert műtermében hetek óta dolgoztak a díszleteken s fantasztikus szép dolgokat hoztak létre. A munkában részt vettek: Peiellé Róbertné, özv. Peiellé Istvánné, Rigó Mariska, Biásini Mariska, Peiellé Róbert, Kövály Endre, Marsalek Endre, Stein János, Veress Zoltán festők. Pap Gábor festő is készített egy reklám képet. Ma reggel már hozzáfogtak a díszítéshez és estére ezt be is fejezik. A díszítés megtekintését az uri közönség ama részére, kik nem jelenhetnek meg a bálban, megengedik. E célra ma este fél 7 órától fél 8 óráig lehet jelentkezni a New-York szállodában levő rendezőségénél. Deaky Albert elnök személyes felügyelete alatt tekinthetik meg a berendezést. A bál rendezősége tegnap este dr. Ferenczy József egy. tanár vezetésére alatt még egy gyűlést tartott, a melyen a bál részleteit megbeszélték. A bál, mint említettük a New-York összes helyiségeit elfoglalja. Az emeleten a művészeknek és átülőző maszkosoknak öltöző helyiségeket rendeznek be. A szálloda tulajdonosa villamossággal és légszesszel nappali világítást fog létrehozni. Szóval egy elegáns és rendkívül szép bálnak néz elébe a résztvevni szándékozó közönség.

Művész-bál. Br. Feilitzsch Arthur a művész-bál egyik protektora jegyét ötven koronával váltotta meg.

Egy levél,

(két levél, száz levél, haj!)

A felsőbb-leányiskola VII-ik A.) osztályában, a halálra sebzett kis szívek érzéseinek próba kövei — a fapadok — között, egy titokzatos férfi bujkált tegnap, az estvéli órákban.

Fekete kalapját és érdekes halvány arcát csak pillanatokra tűtötte fel az összefaragott székek szürkületi félhomályából, mint a sebesen folyó zavaros, sárga hullámaiban lefelé uszó nehéz fahasáb.

A mint a mélyen olvasó mamák, sőt nagymamák összeráncolt homlokából találoán következtek, önk már jól sejtik, hogy ez a bujkáló rejtélyes idegen nem más, mint a népnevelés egyik számottevő faktora: a termék tisztán tartása körül fáradozó — pedellus.

Egyik gugganása alkalmával a felejtetetlen boldog majálisok és diák bálók elhervadt száraz emlékeinek sötét temetőjéből egy formás tenger zöld levélkét halászott ki. Három okból nem lehetett kézbesíteni. A harmadik ok az, hogy nem volt — megcimezve.

Íme a levél:

február 2. reggel
5 óra.

Ma chére Panny!

Zavarban vagyok, mert nem tudom, hogy hol kezdjem leveletem. Azon kezdjem, hogy a II-ik négyest és a souper csárdást (24 ujrát) Sanyival jártam, vagy azon, hogy holnap párbajozni fog ezért. Sanyi érettem (azzal a beteg birka nézésű majommal) vagy azon, hogy végtelen boldognak érzem magamat, vagy pedig (utoljára) azon, hogy „leg-alább” 3-szor többet táncoltam ilusnál. Nem! Elején kezdem a dolgot. Tehát ezelőtt 10 percczel érkezünk haza. Én maradtam

volna tovább is, de a kedves papám azt mondta Sanyinak: „nem akarnák, hogy mindjárt itt is háljunk?” hát így ott kellett hagyjam azt a gyönyörű mulatságot.

Nó, hanem kedves Pannykám, ha még egyszer a zsuron Gyula henczege fog hazudni nekünk az apahidai megyébőlokról, én komolyan mondom, kiprovokálthatom Sanyival. Hiszen ott egyetlen ur sem táncolt lovagló csizmában, a hogy ő beszélt. Mind frakk-kabátban voltak, a nők pedig gyönyörű selyem ruhákban. A kedves mamám volt a legfessőbb, mely fekete prinzessé ruhában volt. Persze mind kívágya az urak mellénye is, csak egy néhány mak voltak kitételek, a melyeknek egész nyakig ért a gyönyörű selyem mellény. Gyula azt mondta, hogy az nagyon divat, de a szomszód báróján sem láttam olyant. Én azt mondtam, hogy az átöltözésnél magukon felejtették. Roppant érdekes volt a palotás csárdás, mely egy egészen új tánc-fazon. Bokáztak is a tánczoló, de igazán sokan voltak, alig lehetett tánczolni. Egyetlen kellemetlenség volt az, hogy mikor haza értünk, kedves papám borzasztó dühös volt. Persze, mert a kabát és kalapért 80 krt (60 fillér) fizetett a ruhátárba. Hármunkért 90 krt. Azt mondta, hogy a másik kaszinó bálon vagy otthon hagyjuk, vagy bundába tánczolunk, de ő nem eszi meg az egész fizetését.

A k. mamám véleménye az volt, hogy ez szemtelenség, kedves papámé, hogy nyúz, az én véleményem pedig, hogy Sanyie lesznek vagy senkié.

Csokolak

Zizi.

A másolatért felelős:

Dr. L. E.

A kitűnően sikerült kaszinó estélyen különben gr. Bély Ákos, Palkovits altábornagy és Papp Béla tábornok, dr. Purjesz Zsigmond, br. Feilitzsch Arthur notabilitásokon kívül ott voltak:

Almai Salamonné és leánya Juliska, Árkosi Lajosné, Ákoncz Sándorné és leánya Paula, Aszlán Lászlóné, Bocskorné és leánya Adrienna, Balogh Emma, Büchlerné és leánya Olga, Czizják Albertné és leánya Mariska, Csákány Istvánné és leánya, doktor Deák Albertné, Deák Ilonka, Dicsöfő Béláné, Daxné és leánya Ilonka, Farkas Lajosné és leánya Miczi, Fischer Margit, Gazdágó Antalné és leánya Józsefin, Gomoni Klára (Dobrin), Herczeg Lajosné, Hubert Ivánné, Jékei Dánielné, Kelemen Mártonné, Kocz nővérek, Nagy Pálma, Purjesz Zsigmondné és leánya Olga, Pap Áronné és leánya, Pohl nővérek, Polez Rudolfiné és leányai, Péterfi Zsigmondné, Szecei Istvánné és leánya Margit, Széles Irma, Szász Mária, Simák Lajosné, Vares Jenőné és leányai, Viski Lászlóné, özv. Veres Lászlóné és leányai, Váczai Istvánné.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

A szentesi választás.

Szentes, febr. 3.

Tegnap este érkezett ide Dienes támogatására Hentaller Lajos képviselő és Zubovics Fedor kapitány. Ugyanezzel a vonattal várták Simát, Förster Aurélt, Visontai Somát és Fényffy Kálmánt.

Igy tehát Dienesék és Simáék is kivonultak a vasuti állomáshoz, zene-szóval és zászlók alatt, de Simáék támogatására csupán Fényffy Kálmán érkezett meg. A vonat megérkezése előtt a két párt egymás mellett helyezkedett el, de közöttük a csendőrök kordont vontak.

Kijött Molnárral egyetemben Sima Ferencz is a fiával. Sima folyton lázította odakinn a népet és követelte — hogy neki szabad járás-keles biztosítás. A csendőrök persze ezt nem engedték meg neki, mire Sima szitkozódni kezdett:

— *Vissza! Jutok én még a képviselő-házba és megmutatom nektek bestiót, hogy ki vagyok én, Sima Ferencz!*

A csendőr erre felszólította Simát, hogy távozzék, de Sima neki ment. A csendőr most **Sima mellének szegzte a szuronyt, mire ez ordítani kezdett, hogy a csendőr térjen ki.**

— **Én nem engedek** — szólt a csendőr — **jöjjön az ur felém, ha tetszik!**

És szuronyát neki szegezte Simának, a ki persze megretirált. Közbe kerültek óriási tumultus támadt, Bernáth debreczeni mérnököt a tömeg előretolta, szóváltás támadt, minek az lett a vége, hogy a csendőr **két helyen átszurta a mérnök karját.** Erre Sima a nép közé ordított:

— **Vér folyik!**

Minden perczben nagy verekedés-

tól lehetett tartani. A rendőrkapitány ekkor **két század katonát rendelt a vasúthoz, a sebesültet az előhívott orvos bekötözte és hazaszállította,** majd a rendőrkapitány intézkedésére előbb Simáék vonultak be a városba.

Ma délelőtt Simáék népgyűlést tartottak a piacon. Nagy tömeg vonult fel a Molnár-partiakkal, de sűrűn voltak közöttük Dienes vörös-tollas hívei is. Elsőnek Sima Ferencz beszélt, de mindjárt beszéde elején a másik párt által felfogadott rikkancsok közbekiabálták:

— Mi van a hamis váltókkal?

— Mi van a hateraz forinttal?

— Eláll!

— Menjen haza! Maga „beteg”!

Nagy zaj támadt, mire a csendőrség a tömeg közé lovagolt. Sima egészen röviden beszélt. Így kezdte a beszédét:

— **Gyalázat, gázság, zsvány-ság, hogy a kakastollas csendőrök ide szemtelenkednek! Az én mellemnek is szegzte egy zsvány csendőr tegnap este a szuronyát!**

A csendőrtiszt ekkor figyelmeztette a rendőrséget, hogy az ilyen szavakat nem tűri, de Sima hamarosan befejezte szónoklatát.

Egy véres inget is elhozott Sima s azt felakarta mutatni a népek, de a rendőrkapitány megtiltotta. A véres inget erre a Tabák-féle korcsmában közszemlerekre tette.

Sima után Molnár beszélt.

Elmondta, hogy Kossuth Ferencz neki lekötöztette, mert egyszer egy csibukot ajándékozott neki.

A következő szónok Fényffy volt, a ki erősen gyalázta Kossuthot s azt hangoztatta, hogy Kossuth Ferencz csak Molnárhoz fordulhat, ha ünnepeltetésre van szüksége Pesten, most pedig ilyen hálátlan Molnárral szemben. Végül egy Szalai nevű pesti ember beszélt Kossuth Ferenczről szidva.

A gyűlés után ismét kis zenebona volt.

Érdekes Sima szentesi lapjának a Csongrádmegyei Ellenzéknek mai száma, a mely szórul-szóra a következőket írja:

„A mint Sima Ferencz a közönséget a perronra vezérelte be, oda állt az állomásfőnök, Dienes-féle kortesbokrétával és elébe lépett Simának, hogy ide nem lehet bejönni a népek, mert itt ő az ur.

— Ön az ur? Hát mi czimen? kérdé Sima.

— Én vagyok a főnök.

— Én meg ennek a vasutnak elnöke vagyok! felelte Sima.

— Arra nem adok semmit, felelt a kortesfőnök.

— No majd megtanítom én önt, hogy adni fog. — felelt a perfid eljárásra Sima.

Erre egy csapat csendőr lépett fel szuronyt szegezve.

— Vissza! kiáltottak a kakastollas betyároknak. Az őrsvezető vad föléptével szuronyrohamra vezényelt. Első sorban Sima mellének szegezték a szuronyt.

— Mi ez? — kiáltott Sima felháborodással a helyettes alkaptányhoz fordulva, kérem, hívja elő a főkapitányt, hogy adjon számot: mi ez?

— Kérem — szólt az alkaptány — én nem rendelkezhetem.

Egy zsvány zsandár, a ki Sima mellének szegezte a szuronyt, szuronyával már a ruhát érte.

— Szurd le, szurd le, gazember, ha van bátorságod! kiáltott felháborodással remegő hangon Sima.

A zsvány zsandár most szuronyával elsiklott Sima mellett és három helyen átszurta Bernáth Sándor mérnök karját, nyakát és kezét és átszurta Sima fiának vállán a kabátot, úgy, hogy a vállát a zsvány, gaz, bestia meg is vérezte.

Bernáth Sándor mérnök véresen ment Sima kíséretében a váróterembe s itt egy őrsvezető — nem tudjuk hogy hívják a bestiat, a zsványt, — de mikor itt Sima felháborodástól tánczoló szenvedélyvel tiltakozott a zsandárok zsvány gyilkossága ellen, ez a betyár őrsvezető szuronyal rohant rá és mikor Bernád mérnök védelmére lépett, ekkor az a betyár azt mondotta: Hallgasson ön, mert rögtön a hasába mártom a szuronyt!

Szentes, febr. 2.

Hentaller Lajos orsz. képviselő ma délbén provokáltatta Fényffy Kálmánt azokért a szidalmakért, a melyeket az a délelőtti beszédében Kossuth Ferenczre szórt. Hentaller megbízottai Zubovics Fedor és Schveighoffer Ferencz voltak.

Országgyűlés.

Bpest, febr. 3.

A képviselőház mai ülésén folytatták a költségvetés tárgyalását.

Komjáthy Béla volt az első felszólaló, a ki erősen támadt a kormány nemzetiségi politikáját.

Egész csomó nemzetiségi visszaélést hoz fel.

Hiába igéri Matianu, hogy nem küld több levelet Bukurestbe, nem hiszi. Négyeszmközi politika mit sem ér. A nemzetiségek mind merészebbek lesznek.

A román diákság folyton izgat.

A költségvetést nem fogadja el.

Ezután Buzáth beszélt a néppárti részéről hosszasan.

Buzáth beszéde végeztével Zmeskál Zoltán néppárti interpellálta Plosz minisztert a namesztoi gyanus gyilkosság ügyében.

A rejtélyes gyilkosság gyors vizsgálatát kéri.

Indokolásában kiemeli, hogy nem antiszemita, sőt zsidó barát.

Nagy derültsg.

Neki egy rabbi mondotta, hogy a zsidók nem gyilkolnak keresztényt, de azért kell keresztényen vér.

Oriási derültsg.

Visontay: czudar hazugság.

Derültsg.

Zmeskal: Nem én mondom, egy zsidó vendégem volt, az is erősítette.

Ezután elmondja a namesztoi esetet.

Nürnbergi templom szo'ga ki-vallotta, hogy látta, mikor éjjel gazdája és felesége egy csöbörrel a meggyilkolt fiu holttestéhez mentek s vérral megtöltötték. A midőn hazamentek, otthon a zsidók a csöbört körül tánczolták.

Plosz feleli, a vizsgálat folyik.

Buzáth interpellál, a szentesi választás ügyében, a hol Bánffy-féle választás készül. Bárczákat osztogatnak.

Szell feleli, hogy a bárcza hiánya senkit meg nem foszt a szavazati jogtól.

Zajos helyeslés.

Utastította az alispánt, hogy mindenki kapjon bárczát.

Általános helyeslés.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.)*

A marosujvári csendélet megszása Nagy-Enyed városban.

A napok egyikén betértem Reich M. nevű korcsmárhoz. Vacsorám elfogyasztása előtt 0.2 liter bor elfogyasztása végett. Belépésem alkalmával egy asztalnál ülve láttam Both Sándor m.-ujvári mészárosat a ki asztalánál azonnal széket mutatva leüléssel ki-nált.

Alig ültem pár percig az asztalnál, egy casino parthira kapacizált, — amit utam sietős volta miatt — csak reabeszélés után fogadtam el, de néhány parthi csendes lefolyása után fest nevezett egyén váratlan meg-lépést rögtönzött. Ugyanis Both Sándor parthi auszt nyilvánított, s pénzem zsebre vágta. Figyelemmel kísérvén a játszmát, tudtam, hogy az lehetetlen, amit azonban nyilvánítottam is, kérvén az auszt igazoló kártyák fel-mutatását. A mire a legilletlenebb módon ki-áltott reám Both Sándor, hogy merem a be-csületést annyira sérteni.

Erre oda nyilatkoztam, hogy így csak gazember tehet, s föl akartam kelni, de már nem volt időm, mert nevezett egyén ott lévő Both József öcsésével reám rohanva, hatal-mason kezdették ütlegetni. Both József kését elől-rántva ugrott nekem.

Szerencsémre 3 ur lépett be e pillan-tban, a kiknek egyike hátulról átölélvén Both Józsefet, ez által a reám irányított szurdas meglelt akadályozva.

Közludomásu dolog, hogy a Both-test-vérek Marosujváron is sok ehhez hasonló ténykedést tanusítottak — miért is óva hi-vom fel mindenki figyelmét, hogy társasá-guktól őrizkedjenek, — mert ezek az egyé-nek képesek a legmesszebb menő emberte-lenségek elkövetésére is. Marosujvár és vi-dékének főleg szükség ezt tudni.

Nagy-Enyed, 1900. február 2.

Dán József, s. k.
mészáros.

*) E rovat alatti közleményekért semmi fe-lelősséget nem vállal a Szerk.

A nagysinki járási főszolgabírótól.

Sz. 410—1900 főszolg.

112. 1—1.

Pályázati hirdetmény.

Nagyküllővármegye nagysinki járáshoz tartozó Moha községében elhalálozás folytán a községi jegyzői állás megüresedvén, arra ezennel pályázatot nyitok.

A községi jegyző javadalmazása:

1. Évi fizetés 1000 korona.
2. Lakbér átalány 60 korona.
3. Világítási átalány 24 korona.
4. Irodai átalány 24 korona.
5. Faátalány 20 korona.
6. Anyakönyvvezetői tiszteletdíj, ha kineveztetik 160 korona

és a magánmunkálatokért a vármegyei szabályrendeletben megállapított díjazás.

Pályázóktól megkívánatik, hogy az államnyelven kívül még a román nyelvet értsék.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. tcz. 6. §-sa értelmében felszerelt folyamodványait **folyó 1900 évi február hó 22-éig délután 5 óráig** annyival is inkább hozzam adják be, mert az elkésve beérkezett folyamodványokat nem fogom figyelembe venni.

A választás Moha község irodahelyiségében folyó 1900 évi február hó 24-én d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Nagysink, 1900 Január hó 30-án.

Imecs Jenő,
főszolgabíró.

479—1900.

kig.

114. 1—3.

Árverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a Zilah r. t. város tulajdonát képező ujonnan épült

városi vigadó és szálloda

összes melléképületeivel

folyó 1900 évi április hó 24-től kezdődőleg

12 egymásutáni évre évi 10000 korona bérösszeg kikiáltási ár mellett **1900. évi február hó 18-án délelőtt 9 órakor** Zilahon a városháza tanácstermében tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Árverelni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékat készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban az árverés megkezdése előtt az árverelő bizottság elnökéhez letenni.

Az árverési és bérleti feltételek egyéb részletei a polgármesteri hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zilah, 1900 évi Január hó 20-án.

Br. Diószeghy Zsigmond,
polgármester.

Hirdetmény.

Tordán, megye székhelyén a „Központi szálloda,” mely áll teljesen berendezett étkező, kávéház, 12 vendégszoba, táncsterem, vendéglősi lakás, pince, istálló, szin, 4 ló, omnibusz, több fiaker, konyhai felszerelés stb. hirtelen halálozás folytán kilencz évre azonnal bérbeadatik.

Értekezhetni alólírottal.

Topánfalván, 1900 évi január hó 28. napján.

Tomutia Vazul,
körjő.

108. 2—3.

Sz. 220—1900.

105. 2—3.

Hirdetmény.

Torda-aranyosmegye Felvincz nagyközségében a Léteptak szabályozási munkálatainak a) 35.006 köbméter földmunkára, b) 800 folyóméter partrezsű burkoló rőzse munkára, végül c) 162 folyóméter cölöpök közé fogott rőzséből készítenő fedő gátra összesen 28.827 korona 20 fillér összegben a munkálatok vállalat utján való foganatosításának biztosítása céljából **1900 év február hó 12. napjának délelőtti 9 órájára** Felvincz község-házánál tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az említett munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek ugy. alulírott község előjáróságánál, mint a VII. ker. m. kir. kultur-mérnöki hivatalnál Kolozsvárt (Külmagyar-utca 7. sz.) délelőtti 9—12 óra közt naponként megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1900 évi február hó 12. napján délelőtti 9 óráig Felvincz nagyközség előjáróságához nyújthatók be.

Az ajánlatok 1 koronás, annak melléklete ivenként 30 filléres bélyeggel látandók el és lepecsételt borítékban a következő felirattal nyújthatók be: „Ajánlat a Felvincz község határában átfolyó Léteptak szabályozási munkálatainak végrehajtására.”

Az ajánlat nem átalányösszegben, hanem a műszaki tervek közt levő ár-elemzés 12 tételének megfelelő egységekre számmal és szóval kifejezve teendő meg.

Az ár-elemzés másolata ugy. Felvincz nagyközség előjáróságánál mint a VII. ker. m. kir. kultur-mérnöki hivatalnál megszerezhető.

Az ajánlat benyújtásával egyidejűleg, illetőleg legkésőbb 1900 évi február 12. napján délelőtti 9 óráig 2800 azaz kettőezernyolcszáz korona bánatpénz teendő le Felvincz nagyközség előjáróságánál akár készpénzben, akár letétül elfogadható értékpapírokban.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak — de névértéken felül számítatba nem vétetnek.

Csak az összes munkálatokra tett és idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta utján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevényen adandók fel.

Az ajánlatok felett Felvincz nagyközség képviselte által kiküldött öttagu bizottság határoz.

A bizottság fentartja magának a jogot, hogy a munkálatot a viszonylag legjobb ajánlattevőnek adja ki.

Felvinczen, 1900 január 26-án.

Balogh Elek
közs. jegyző.

Szacsvay Zsigmond
közs. bíró.

Hirdetmény.

A mocsvidéki takarékpénztár részvénytársulat XI. évi rendes közgyűlését 1900. évi február hó 25-ik napján d. e. 10 órakor fogja megtartani saját helyiségében, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghíválnak azon megjegyzéssel, miszerint az alapszabályok 20. §-sa értelmében „a közgyűlésen csak azon részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőző év utolsó napjáig nevére átiratott s a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a társulat pénztáránál még le nem szelvényeivel együtt letételt.”

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1899-ik üzletéről.
2. A zárszámadások előterjesztése a felügyelő-bizottság jelentésével.
3. A zárszámadások felülvizsgálása, a vagyonmérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az osztalék meghatározása.
4. Esetleges — kellő időben beadott — indítványok tárgyalása.

Mócs, 1900 január 28.

117. 1—1.

Az igazgatóság.

Sz. 10414—99. tkvi.

113. 1—1.

Póthirdetmény.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Kolozsvármegyei takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Szarka Sándor végrehajtást szenvedő elleni 1000 forint s jár. iranti végrehajtási ügyében 8672. sz. a. kihelyezett árverési hirdetményben a kolozsvárvideki kir. járáshíroság területén levő Bodonkut községben és határában fekvő és a Szarka Sándor nevén felvett bodonkúti 126. sz. tjkvben A + 1. rendsz. 367. hrsz. egész ingatlanra 75 forint becsértékben; A + 2. rendsz. 613, 614, 615. és 616. hrsz. egész ingatlanra 146 forint becsértékben; továbbá a végrehajtást szenvedő Szarka Sándor és az 1881. 60. t. cz. 156. §. alkalmazásával neje szül. Horváth Rózsalia társulajdonos nevén felvett bodonkúti 230. számú telekjében A + 2. rendsz. 704. hrsz. egész ingatlanra 27 forint becsérték

A + 3. rendsz. 705. hrsz. egész ingatlanra 20 forint becsérték,
A + 6. rendsz. 707.4 hrsz. egész ingatlanra 83 forint becsérték,
A + 7. rendsz. 707.6 hrsz. egész ingatlanra 82 forint becsérték,
A + 9. rendsz. 707.11 hrsz. egész ingatlanra 55 forint becsérték,
A + 11. rendsz. 713.2 hrsz. egész ingatlanra 46 forint becsérték,
A + 12. rendsz. 716.1 hrsz. egész ingatlanra 5 forint becsérték,
továbbá a Szarka Sándor és neje Horváth Rózsalia társulajdonosok nevén felvett bodonkúti 319. sz. tjkvben A + 1. rendsz. 704.5, 704.6 hrsz. ingatlanra 4 forint becsérték,
A + 2. rendsz. 714.3 hrsz. egész ingatlanra 32 forint becsérték,
A + 3. rendsz. 715.1 hrsz. egész ingatlanra 16 forint becsérték,
A + 4. rendsz. 716.3 hrsz. egész ingatlanra 09 forint becsérték,

végül a Szarka Sándor nevén felvett bodonkúti 282. sz. tjkvben A + 1. rendsz. 266.1, 267, 269 és 270. hrsz. egész ingatlanokra 210 forint becsértékben, mint megállapított kikiáltási árban Bodonkut község-házához 1900 évi február hó 14-ik napjának d. e. 10 órájára kikiáltott árverés az 1881. LX. t. cz. 167. §-sa alapján csatlakozást kérő Kolozsvári takarékpénztár és hitelbank részvénytársaság végrehajtó érdekében is 1500 forint követelése s járuléka s a jelen szám alá beadott kérvényért törvényesített 8 forint 50 kr. költsége kielégítése végett csatlakozás kimondásával megtartatni fog.

Kolozsvárt, a kir. törvényszék, mint teleknyvi hatóság 1899. évi november hó 15-én.

Dr. J é k e y,
kir. tszéki bíró.

A l k a l m i v é t e l !

Teljesen új s kevésbé használt butorok olcsó áron eladó!

Megtekinthetők **Mayer Samu** szállító urnál a pályaudvar mellett. 115. 1—1.

Juhtenyésztők figyelmébe!

Felhívom mindazon tenyésztőket, kik **csigája fajta tenyész jerke bányákat** kívánnak a ménesbirtokok állományából beszerezni, jelentsek be szükségletüket legkésőbb **február hó 15-ig** az alulírott felügyelősenél. A bányák elválasztott korban, **darabonként 7 koronás** átlag árban fognak készpénzfizetés ellenében kiadni.

106. 2—2. **A segesvári m. kir. állattenyésztési felügyelőség.****Birtok eladás.**

Nagy-Iklódon (Szolnok-Dobokamegye, vasut. posta és távírda állomás)

egy 400 hold területű tagosított birtok

esinos urilakkal számos gazdasági épületekkel **szabadkézből eladó.**
Czím a kiadó-hivatalban. 104. 2—4.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy **Kolozsvárt, a Wesse-lyeni Miklós (belhid) utca 2. szám alatt**

ékszerész és órás

üzletet nyitottam.

Raktáron tartok mindennemű **arany és ezüst ékszertárgyat, férfi, női arany, ezüst zseb és inga órákat.**

Elvállalom mindennemű arany és ezüst tárgyaknak javítását és újja alakítását, ugyszintén **zseborák javításokat** jótállás mellett.

Törött aranyat a legmagasabb árban beváltok.

Tisztelettel kérem a n. é. közönség becses támogatását és pártfogását.

Tisztelettel

64. 7—10.

ÓSZIALBERT

ékszerész és órás.

Épület, butor, tölgyfaparkett és hajópadlógyár
K o l o z s v á r t,
Nagyhid-utca 12.

Nagy butorraktár!

Tekintettel azon nemes mozgalomra, mely országsszerű a hazai ipar támogatása érdekében megindult, van szerencsénk tudatni, hogy közösen

egy nagy butorraktárt

endeztünk be. Tekintettel a hazai ipar fejlesztésére csakis saját készítményű butorainkat fogjuk készletben tartani. — Elvállalunk ugy helyben és vidéken mindennemű kárpitos munkákat, épület és butor asztalos munkát, szobapadló és boltkirakatok készítését. **Főszul** a megrendelések jó és olcsó kivitelére fordítunk.

Gyártelepünk gőzzel szárított kamrával van ellátva, a hol biztos száraz anyagból és gözgépeink segítségével folytán gyorsan és olcsón tudjuk előállítani.

116. 1—52.

Mödlingi cipő-gyár.**T. cz.**

Értesitem a nagydemű közönséget, hogy a **mödlingi cipőgyár** ram kolozsvári raktár vezetőjét Somogyi (ezelőtt Kohn) D. Ernő urat **elbocsájtottam**, s jelenleg annak vezetésével Dukesz Sándor urat bízom meg.

Azon biztos meggyőződésben; hogy Dukesz Sándor ur mint szakavatott és kereskedő a tisztelt vevő közönség igényeit annál is inkább kifogja elégíteni, miután raktáramat újból nagyobb mértékben a kolozsvári piacnak megfelelő újdonságokkal szereltem fel, ezenkívül **f. évi március hó elsején főtér 12. szám alatt (Nagy Gábor ur bérházában)** még egy a mai kor igényeinek megfelelő **főraktárt** nyitok.

Mídon tehát ujonnan felszerelt raktáramat a nagydemű közönség becses figyelmébe ajánlanám, kérem csakis a már elismert legszebb és legjobb minőségű **mödlingi cipőt** ezután is vásárolni.

Jelenlegi üzletvezetőmet és a kolozsvári raktáramat szíves pártfogásba ajánlván,

Fränkel Alfréd,
a mödlingi cipőgyár és összes fiókraktárak tulajdonosa.

93. 3—3.

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Javítások elfogadhatnak.

Haszonbéri hirdetés.

Ugron István ő méltósága tulajdonát képező

Mező-Záh község(Torda-Aranyosmegye) határában fekvő **965 hold** területű**birtok**

f. évi áprilistől kezdve kiadó!!

Értekezhetni Báró **Bánffy Jánossal** Maros-Gezsén u. p. és vasutállomás Maros-Ludas. 96. 2—3.

Egy szálloda

ujjonnan berendezve

azonnal eladó!

Czím a kiadó-hivatalban!

107. 2—2.

A N A G Y K R A C H ! !

New-York és Londonban nem kímélték meg az európai szárazföldet sem és azért egy nagy ezüstáruhágyár indítva érezte magát, hogy az egész készletet csak a munkaerő egy kis kárpótlása ellenében eladja. Én felvagyok hatalmazva ezen megbízást teljesíteni, miért is csupán **6 forint 60 kr-ért** küldöm a következő tárgyakat:

- 9 darab finomabb asztali kés, val. angol pengével,
- 6 darab amerikai szab. ezüst vállat, egy drbból,
- 6 darab amerikai szab. ezüst evőkanalat,
- 12 darab amerikai szab. ezüst kávékanalat,
- 1 darab amerikai szab. ezüst levesmerőt,
- 1 darab amerikai szab. ezüst tejmerőt,
- 2 darab amerikai szab. ezüst tojás-serleget,
- 6 darab angol Viktória-tálcazt,
- 2 darab igen hatásos gyertyatartót,
- 1 darab teaszűrőt,
- 1 darab finom cukorszűrőt,

44 darab összesen csak **6 forint 60 kr.**

Ezen **44 tárgy** előbb 40 forintba került és most csak **6 forint 60 kr.** minimális áron kapható. Hozzá tisztító por 10 kr. Az amerikai szabad. ezüst egy kívül-belül fehér fém, mely ezüst színet 25 esztendőig is megtartja, a miért jótállok. Annak bizonyosságául, hogy ezen hirdetés

nem csalás

kötelezem magamat bárkinek, kinek az áru nem tetszik a pénzt visszaadni. Senki se mulassza el ezt a kedvező alkalmat, hogy ezen diszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

nász- és alkalmi ajándék,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas.

Egyedül csak

H I R S C H B E R G A.-nál

a szabadalmazott amerikai ezüstgyárak kiviteli áruházában kapható

Bécs, II., Rembrandt-strasse 19/K. Telefon 7114.

Szétküldés utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében

Valódi csak az oldalt látható védjeggyel (egyszéki fém.)
Kivonat az elismerő levelek ezreiből:

„Megkaptam a küldeményt és megvagyok elégedve, kérek újból egy küldeményt 6 forint 60 kr-ért. — Kolozsvár, Bánffy baróné.
A küldeményt megkaptam, nagyon megfellel. Gaád, 1898 szept. Chotek-G. C. gré.
A készletet megkaptam, igen megvagyok elégedve, kérek nagyobb küldeményt. — Budapest, I. Ró-utca 7. Paikerl Alois dr. cs. és kir. katona-orvos stb. stb.”

Az Erdélyi Kárpát-Egyesületből.

Kolozsvár, február 1.

1. A néprajzi bizottság gyűlése.

Az E. K. E. néprajzi bizottsága gyűlést tartott tegnapi délután Szádeczky Lajos dr. vezetésével.

Elnök jelenti, hogy öv. Cserey Jánosné ismét küldött nagyobb mennyiségű néprajzi tárgyat. A bizottság hálás köszönettel fogadja és a nagylelkű buzgó gyűjtőnek jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

Főtájtár bemutatja Csató János kir. tanácsos alispán átiratát, melyben jelzi, hogy az oláh szoba tárgyainak összegyűjtése véget ért. Kéri, hogy azokat kölcsönképen, vagy örök áron szerezzék be? A bizottság értesíteni fogja az alispánt, hogy a tárgyak a múzeum részére teljesen megvásárolandók. Hasonlóképpen intézkedett a bizottság a szász szoba érdekében is, a mikor megbizta Benedek Mihály nagyküldő-megyei osztályelnököt, hogy a szobaberendezést rendelje meg.

Elnök indítványára a bizottság három darab szász-boglárt vásárolt a múzeum részére.

Hermann Antal előadó indítványára kimondja a bizottság, hogy összegyűjti és kiállítja az erdélyi összes tájképeket, fényképeket, stb.

2. A műszaki bizottság ülése.

Az EKE műszaki bizottsága tegnap este szintén gyűlést tartott Melitskó Frigyes máv. felügyelő elnököletével.

Fodor János előadó bemutatta a turista megszálló helyekre vonatkozó jelentéseket. A bizottság kimondja azoknak megfelelő rendezését és közzétételét.

Előadó indítványára a vármegyei osztályok az évben is főkirendők, hogy az utjelzéseket folytassák. A kolozsvári utjelzésekre nézve megállapítatik, hogy a már kész utjelzéseket a bizottság a nyár folyamán kibővíti és az „Árpád“-csuéstól kiindulól foglaltatni fogja a Torda-hasadéig és „Gézi“-várig.

A pilisi és ponori menedékházak megtekintésére és átvételére az elnökből, előadóból és főtájtárból álló bizottság küldetik ki.

Czárán Gyula alelnök jelentése következett végül a Meleg-Szamos forrásvidéknek teljesített munkálatairól. A nagyszabású munkálakat és a vidék bámulatos szépségeit képeken is bemutatta Czárán. A bizottság örömmel értesült a jelentésből, hogy a megszavazott 800 koronát Czárán Gyula oly sikeresen használta fel. Ezért és rendkívül buzgó fáradozásaiért köszönetét fejezte ki a bizottság, egyszersmind kimondván, hogy a munkálatok megtekintésére a pünkösdi ünnepeket használja fel.

3. A kerékpáros osztály gyűlése.

Az EKE kerékpáros osztálya f. hó 3-án (szombat) a Bissini-szálló kis termében havi összejövetelt tart. Erre a kerékpáros tagokat meghívja az elnökség.

Foglalkozzunk magne-mesítéssel.

Kassa, jan. 27.

Valóban horribilis árakat fizetünk a külföldnek nemesített magvakért. Láttam magam is, mikor egyik földbirtokos 60 frtot fizetett ki egy métermázsza angolországi peerles árpáért. Különösen Németországnak adozunk nagy összegekkel az ő nemesített magvaiért, a melyeket pedig különösen Magdeburg tájékán a paraszt is termel szélteben-hosszában. S ha a német paraszt megtudja termelni, miért ne tudnók mi is. Talán a földje sokkalta jobb Magdeburg vidékének, mint teszem azt nálunk a Dunántulnak vagy Nyitramenyének? Avagy talán a németeknek a paraszt is gazdasági akadémiát jár? Vagy talán nagy tökével drága gépeket szerez be, melyek feltétlenül szükségesek a vetőmag nemesítéshez? Nem; a földje Magdeburg vidékének sem jobb, mint a Dunántulnak; a paraszt ott se jár több iskolát, mint nálunk, sőt annyi természetes észszel sincs megalkotva, mint a miénk, a ladafia annál sincs tele pénzzel s a magne-mesítéshez sem ott, sem itt alig kell jó ékénél, jó ökörnél egyéb gép. Hanem azért van a német parasztnak valami, a mi a magyar parasztnak sokkalta kisebb mérvben van meg: a szorgalom, az ernyedetlen munkásság; nem is tartja magát a világ legokosabb emberének s kész magánál okosabb embereket utánozni. Nem idegenkedik az újításoktól, hanem mihielyt meggyőződik, hogy a földes uránál bevált, maga mindjárt követi. Persze, a földes urak gazdasági iskolát végeznek, nem jogot s így a gazdálkodáshoz is jobban érthetnek az öreg béresnél.

Elmondom hát röviden, mit csinál az a német gazda, hogy szebb és tökéletesebb magvakat nyerjen, mikor buzáját, árpáját, s azt a 100 és 100 féle magot, a melyet onnat behozunk, nemesíteni akarja.

Hát először is megszántja azt a földet becsületesen, megszántja egyszer csekélyen, aztán meg egyszer nagyon mélyen, megint közép mélyen, meghengerezi, boronálja annyiszor, a mennyiszor kell, hogy azon egyetlen egy göröngy se legyen. Olyannak kell annak a földnek lenni, mint a kerti földnek; s ehhez kell a jó ló, a jó ökö, meg a jó eke. Ezek nélkül a magyar gazda sem boldogulhat. Ez azonban még nem elég. Megis trágyázza azt a földet, mielőtt bevetné. Ismét trágyát közvetlenül csak igen ritkán alkalmaz buza alá, hanem az előveteményt látja el azzal. Közvetlen trágyázásra mindég

trágyát használ, többnyire szuperfoszfátot, s ott a hol szükséges felültrágyázással chilalétrómot. Vetőmagul természetesen csak válogatottat, kifogástalanul szép szemű magot használ. A búzát is többnyire ritka sorokban veti, kapálja. A vetőmagnak szánt gabonát azután kicséplés előtt a csűrben hagyja, míg teljesen meg nem izzadt, többnyire nem géppel, hanem kézi cséppel csépli ki, s így nyeri a legnagyobb s legértékesebb szemeket; az erősen bent ülő, vagy az éretlenebb szemek a másodszori cséplés alkalmával veretnek ki. Ha géppel veti el a búzát, azt erősen megszeleli, s ismételtlen megtrürozi, s így módon választja ki a legszebb szemeket.

Ha évekön keresztül ilyen módon járunk al, olyan vetőmagot létesíthetünk, a mely minden tekintetben kimagasló a többi közül, s a mely jó tulajdonságai miatt jóval magasabb áron értékesíthető, mint más közönséges mag.

Emléket Orbán Baláznak!

Orbán Baláznak Székely-Keresztúron felállított szobra javára újabbban a következő kegyes adományok folytak be:

1., Tompa Lászlóné Bethfalváról 2 kor. 2., Kemény Istvánné ev. ref. pap Szilágy-Varsoloz 1 kor. 3., Fél évi kamatból 88 kor. 12 fill. 4., Dr. Hankó Domokos kir. közjegyző helyettes, a Székely-Udvarhely szerkesztősége utján 4 kor. 5., N. Varga Mózes ev. ref. tanító gyűjtése Berettyó-Ujfaluban 5 kor. 6., Hoitsy Pál Budapestről hatadoszor 3 kor. 55 fill. 7., I. Gyula városi takarékpénztár 6 kor., összesen 109. kor. 67 fill. Ehez adva az eddigi gyűjtés összegét 3216 kor. 37 fill. A szobor alap tesz ma 3326 kor. 04 fill.

Fogadják a nemes szívű adakozók, hazafias adományokért a szobor bizottság hálás köszönetét! Székely-Keresztúr, 1900 jan. 30.

Barabás Lajos,
b. pénztáros.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

Hazai butorraktár.

Komáromi János asztalosmester és Szász Károly kárpitos, Kolozsvár e két tekintélyes iparos elhatározta, hogy nem csak szóval, de tettel is hozzájárulnak azon nagyszabású iparpártolási mozgalomhoz, a mely napról napra örvendően terjed országsszerte. E célból az Unió utcában egy

nagy butorraktárt

rendeznek be, a hol egy külön osztályban

cupán hazai készítményeket

fognak elárúsításra kiállítani.

Lapunk mai számában már hirdetik is vállalatukat.

Olvassa el mindenki s pártolja, mert bizonyára érdemes lesz rá.

Találmányok.

Györből írja levelezőnk:

A győri kereskedelmi és iparkamara egyszerre két oly ügyes győri iparezikket jegyzett be áruminta-lajstromába három évi törvényes védelemre, melyeken a használati-hatóság és célszerűség szempontjából elmés javítások vannak a cikkek eddig ismert alakzataival szemben. Az egyik Márai Sándor kávées találmanya, egy új szerkezetű, rendkívül egyszerű **dákó-börző**, mely biztossá, könnyűvé és állandóvá teszi a dokóbörzőzési eljárást. A dákót beszorítja egy két águ vas-hüvelybe, melynek alsó végén homorú felület van a dákóbör számára, felső végén pedig fémcsavara, mely szilárd helyzetet ad a beillesztett dákónak. Az ügyes eszközt már Budapestén is több kávéházban alkalmazzák.

Egy más ipar újítás Kertész Pál győri cipész-mester találmanya s ez abból áll, hogy a fűzős férfi-lábbelínél a végigfűzés kellemetlen mulatság elkerülhető, amennyiben a „**Herkules-czipő**”, névre keresztelt készítménnyel a cipőfelsőrész szerkezte u szabást nyert s két egymásra hajló nyelv zárja a cipőt, melyet csak egy fűzőlyuk és egy fűzőkapocs tart ép olyan szilárdan és kényelmesen, mint a végigfűzős cipőknél.

A színek jelentősége.

— Dura Máté: A szerelmesek könyve. —

A természet maga hívta föl az embert arra, hogy a színeket megkülönböztesse és ezekből a megkülönböztetett színekből képesen következtessen az ő érzelmvilágára.

Képletes jelentés szerint sárga az irigység, zöld a reménység, fehér az erkölcsi tisztaság és ártatlanság, fekete a gyász, tisztátalanság és vétek színe. A szentleket fehér galambnak, az ördögöt fekete hollónak rajzolják. A piros szín nemcsak a szerelem, szépség, öröm, harag, szégyen, hanem egyuttal a vadság színe is. Vörös haj és szakál ravaszsgót jelent.

Egyes színek jelentősége.

Fehér = ártatlanság.
Fekete = gyász, halál.
Vörvörös = szerelem.
Biborvörös = büszkeség.
Sötétvörös = erőszakosság.
Lila = ösztönöség.
Világoskék = hit.
Égszínkék = erény.
Viola = szenvedély, barátság.
Sárga = irigység.
Világossárga = állandóság.
Sötétsárga = kétszínűség, hamisság.
Róka-vörös = ravaszság.
Zöld = reménység.
Világoszöld = sejtelen.
Sötétzöld = feltékenység.
Szürke = közönyösség.
Világosszürke = szegénység.
Sötétszürke = bizonytalanság, kétség.
Barna = lemondás.
Világosbarna = gyötrellem.
Sötétbarna = bosszu, erélyesség.
Ezüst = halhatatlanság.
Arany = méltóság.
Alumínium = kevélység, elbizakodottság.

Réz = hidegség.
Acél = férfiaság, merészség.
Vas = erős akarat, bátorság.
Szivárvány = változékonyág.
Narancs = hűség.
Krémzsin = gyöngédség.
Világosbordó = önzetlenség.
Sötétbordó = felülni vágyás.
Eperszín = érzékiség, szenvedélyesség.
Rózsaszín = fiatalság.

Drágakövek jelentőségei.

Azok számára, a kik a drágaköveket szeretik, ide iktatjuk az egyes drágaköveknek jelentőségét.

Agát = egészség, szerencse, hosszú élet.
Ametiszt = lelki gyötrellem, szívfájdalom.
Azur = reménység, viszonyszerelm.
Borostyánkő = odaadás.
Gránát = hűség állhatatosság.
Gyémánt = ártatlanság, tisztaság, lelki erő.

Gyöngy = szerénység, erényesség, széziesség.

Jáspisz = bánat.
Kalcidon = büszkeség.
Karnel = könnyelműség.
Karbunkulus = szenvedés.
Koral = békesség, egyetértés.
Maczkaszem = fenség.
Malachit = szerencse, barátság.
Opál = szerelem, öröm, kedélyesség.
Rubint = méltóság, hatalom.
Smaragd = halhatatlanság, győzelem, boldogszerelm.

Topáz = bölcsesség, kitartás, hit.
Türkis = részvét.
Violakő = gond, örök hűség.
Vérkő = siker, merészség, bátorság.
Zafir = őszinteség, buskomorság.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Játászószerek.** Kolozsvárt a napokban értekeztetést tartottak, hogy a miniszter által két játékhelet kijelölék. Abban állapotnak meg, hogy játékhelyekül legalkalmasabb volna a köztetett fölötti nagy síkság és a Lövölde háta mögötti térség. Addig is, a míg a szükséghez képest meg egy vagy két játékhelet kijelölének, fölkerik a városi tanácsot, hogy e két játékhelet mérje föl és rendezze.

— **Pusztuló székelypár.** A Csiki Lapok írja: A helyett, hogy a Székelyföldön új iparvállalatok keletkezzenek, — még a régiók is beadják a kulcsot. Lántzy Sándor vasháromlajdonos a nagybecsoni és szentkeresztbányai vasháromlajdon és vasöntődjének üzemét beszüntette.

— **Tojás-kivételünk Angliába.** Mezőgazdaságunkban a legjobb mellékterestek ágak egyike a tojáseladás, melynek fejlesztése érdekében épp azért minden lehető el kellene kövelnünk. A nemzetközi tojáskereskedelemnek egyik főpiacza Anglia, ahol a forgalom rohamosan emelkedik: minden héten sok ezerlad tojás érkezik a német, dán, francia és belga piacok felől. A magyar tojást főként a német piacok közevitik ide. A forgalomban a legjobb minőség az orosz tojás és részben a magyar is. Mindenesetre érdemesebb volna a magyar tojás exportot direkt uton indítani, gyorsabban és jobban érkezik meg az áru s az angol piac szívesebben is karolná fel azt a cikket, ha pl. Fiumén át jutna el Angliába. Az angol piacoknak óriási arányú tojásigénylete: évenként 120—130 millió forint értékű s ez biztos piacot nyújtana a tiszta és jó kiállítású magyar árunak, amelyek különben is drágábban értékesílnék ma is, mint bármely származása más tojás. Nagy baj éppen nálunk, hogy a tojástermelők épen maguk nem osztályozzák eléggé, mert a külföldi kivitelre csak a jó, tiszta és teljesen friss egészse tojások valók. A Magyar gazdák Vársárcsarnok ellátó Szövetkezte ezen a téren

már is igen jelentékeny működést fejt ki, a midőn az összekötésben levő szövetkezetek utján a tojás helyes válogatására és csomagolására kioktatja a termelő közönséget.

— **Londoni legutolsó statisztikája.** Londonnak a legfrisebb statisztika szerint hetedfél millió lakosa van, Lakosságának száma évenként körülbelül 80,000 lélekkel emelkedik. Átlag minden 10 perczben történik egy születés. Utczáinak hosszúsága körülbelül 13,000 kilométer. A lakosság 31 százaléknak nincs állandó foglalkozása. A rendőrségnél 220,000 hivatásos gonosztevő neve van feljegyezve. London évenként 400,000 ökröt, 1,500,000 birkát, 8 millió szárnyas, 200 millió kilogram halat, 500 millió ösztigrt fogyaszt el.

— **Háboru és papiros.** A londoni újságok mostanában telve vannak a felafrikai háboru felírásával és így jóval több papirt fogyasztanak, mint a háboru előtt. A londoni napilapok most 20—100 százalékkal több papirt fogyasztanak, mint két hónap előtt. Edw. Lloyd Ltd. a legnagyobb angol papirgyár új megrendeléseket már nem is fogad el. Ez a czég egy egészen külön vonatot bérlet, a mely a nyers anyagot az erdőkből a gyárakba szállítja. A czég kijelentette, hogy még két hónapig képes lesz a megrendeléseket eleget szolgáltatni, de ha a háboru tart, kénytelen lesz a kisebb verőket elutasítani. A papírhányt fokozza az, hogy Amerikából sem lehet papirt szerezni, mert a kereslet a készletet ott is meghaladja.

— **Az új kínai császár.** A menny legujabbik fiáról azt mondják, hogy kora a 9 és a 14 év között ingadozik. De ingadozó, egyelőre a neve is, mert senki sem tudja, vajjon Pu-Csun nak hívják-e igazán vagy Pu-Csing-nek. A mi különben senkit sem ojt zavarba, mert hiszen mind a kettő szép csengő név. Nemsokára mégis vége lesz a növbeli ingadozásnak, mert a mint hivatalosan császárrá kenik, Sa-Kuang néven fogja el ősei trónját.

— **Fagyott növények.** Ha véletlen megfagynának a szobában, vagy egyebütt a házban tartott növények, akkor legjobb azokat sötét helyre vinni és ott hideg vízzel meglocsolni. Pelargoniumot és Fuchsniát meg lehet menteni, ha óvatosan történik a fölengedés, még ha egész keményre is vannak fagyva. Alvó növényeknél pl. szőlővenyigénél, mely szállítás közben fagyott meg, szintén így kell eljárni. A fagyos állapotban vett kőtegeket pinczébe helyezünk és ott hideg vízzel meglocsolván, bolygatás nélkül ott hagyjuk, míg föl nem enged.

— **A világ postabélyegei.** Egy angol újság statisztikát közöl a világ postabélyegéről. E statisztikából kitétni, hogy a postabélyegek alkalmazása óta, összesen 13,811 bélyegformát hoztak forgalomba. Legtöbbféle bélyege az Egyesület-Államoknak van: 287. Azután következnek Spanyolország 278-féle bélyeggel, Salvador 272-vel, Uruguay 215 tel, Shanghai város 123-gyel, Anglia 131-egyel. Csakis Lengyelország és a Tűzföld elégednek meg egyféle bélyeggel.

— **Számok egy évszázadról.** Bár egy évszázad csak csepp az idő tengerében, nagy idő az emberre nézve.

Százeves életkor ritkaság és újjunkon tudnók megszámolni azoknak a számát, akik egy évszázadot átéltek.

De milyen hosszú is egy évszázad? Hónapokban kifejezve 1200, hetekben 5209. A napok száma 36,524, mert egy század 76 közönséges és 24 szökővet foglal magában. E szerint egy században 876,576 óra van.

Hatalmas utat tehetne meg az ember, ha nap-nap után a 24 órából csak 10-et gyaloglással töltene. Számítsunk egy-egy órára 5 kilométert, akkor 36,525 nap vagy 365,250 óra alatt 1,826,200 kilométer utat tenne meg.

A naphoz vivó uton az évszázados gyaloglás csak töredék volna, mert a nap 143 millió km. távolságra van a földtől s így 81 évszázadig kellene gyalogolni, hogy elérjünk hozzá.

A hol csak 400,000 km. távolságra van tőlünk, — tehát oda egy évszázad alatt kényelmesen meg lehetne tenni az utat hetszer is.

Hogy nagy számokat hozzanak ki, a pénz-olvasás és idő viszonyát szokták illusztrálni.

Mennyi pénzt lehetne megolvasni egy évszázad alatt.

Ha folyton olvasnók a pénzt, a nélkül, hogy alvás, éhség, szomjúság miatt zavartatók magunkat, egy percz alatt 60 koronát olvasnánk meg, egy óra alatt 3600-at, egy nap alatt 86,400-at, egy év alatt 31,536,000-at, száz év alatt 3,153,600,000 609 ezer koronát.

Ez valóban rendkívül nagy szám. E számítás szerint az 1871-ik francia hadiszerzet, a mely tudvalevőleg öt milliárdot tett ki, egy évszázad alatt sem lehetne frankokban vagy márkákban kiolvasni, még akkor sem, ha megfelelő a számoló annak a föntebbi feltételnek, hogy étel, ital és alvás nélkül tölti az időt.

Sz. 3092—kih.

Itélet.

Kiskülföldi vármegye közönségének.

A vármegye alispánjának 1899 évi március 16-ikán 4839. kih. sz. a. a. kelt második itélete, mely szerint a radnóthi járás főszolgabírája által hozott I. foku itélet helybenhagyásával Kempfner Lipót pécsi lakos borkereskedő és Márk Vilmos radnóthi kereskedő, mesterséges bor-forgalombahozatala által elkövetett, s az 1898 évi XXIII. tcz. 1. §-ba ütközött kihatás miatt ugyanezen tcz. 5. §. b) pontja alapján Kempfner Lipót 200 frt pénzbüntetésben, behajthatatlanság esetén 30 nap elzárásban; Márk Vilmos pedig 30 frt pénzbüntetésben, nem fizethetés esetén 7 napi elzárásban s egyetemlegesen 16 frt vegyvizsgálati díj, a 4—5 hectoliter után megállapítandó borítaladó s az itéletnek hírlap közöztetése után járó s az esetleg még felmerülhet tartási költségek megtérítésében marasztaltattak el, a mesterségesnek talált 4—5 hectoliter bor megsemmisíttetni, az ité-

letet pedig a Budapesten megjelenő „Borászati lapok“-ban, „Köztelek“-ben. „Pesti Hírlap“-ban a Kolozsvárt megjelenő „Ellenző“-s Dicső-Szent-Mártonban megjelenő „Kis-Külföld“-ezimű hírlapokban közzététetni, végül az illetékes borenellenőrző s állandó borvizsgáló szakértő bizottsággal, nemkülönbén a segesvári kir. pénzügyigazgatósággal közölni rendeltetett, Kempfner Lipót által közbetett felebbezés folytán felülvizsgáltatván, nem felebbezett részében büntetlenül hagyatik, felebbezett részében ellenben megváltoztatattatik s Kempfner Lipót a terhére rótt kihágás vádjá és következményei alól felmentetik, mert az állandó borvizsgáló bizottság által mesterségesnek nyilvánított borokat elmarasztalt Márk Vilmos pinczéjébe találtak s nem nyert tényszerű beigazolást az, miszerint a borokat ő már Kempfner Lipóttól hamisított állapotban kapta volna.

Erről a vármegye közönsége a f. é. április hó 6-án 6204. sz. a. k. alispánjelentés csatolmá nyírnak visszaküldése mellett további eljárás végett értesítettik.

Budapesten, 1899. évi november hó 3-án a miniszter meghagyásából Dr. Sélley s. k. min. tanácsos.

A másolat hitelül:

Radnóth, 1900. január 17-én.

Mike,

h. főszolgabíró.

Jótekonyság.

Az EKE kerékpáros estélyén a következő felülfizetések történtek: Hegedűs Sándor ker. miniszter 20 kr, br. Feilitzsch Arthur orsz. képv. 10 kr, Mattay Kálmán 10 kr, ifj. Knauer József 6 kr, Stekel József 6 kr, Tomán Béla 6 kr, Hevesy József 6 kr, dr. Széchy Ákos 4 kr, Marza Gyula 4 kr, Marczinkiewicz Ignác 4 kr, öv. Hunter Sámuelné 3 kr, Streck József 2 kr, Albert József 2 kr, Bernáth E. Sándor 1 kr, dr. Jékay Dániel 1 kr, Szűsszer Bernát 1 kr, Schultz Rezső 1 kr, Juhas László 1 kr, Klassovits György 1 kr, Összesen 90 kr. A rendezőség hálás köszönetét fejezi ki a hazafias felülfizetőknek, egyben köszönetét fejezi ki a bizottság Schultz Rezsőnek is, a ki a terem díszítésére 100 cserép délszaki növényt engedett át. A rendező bizottság ez uton köri fel mindazokat, a kik jegyüket még nem számolták el, hogy azokat elszámolni szíveskedjenek.

Néhai Walachi Fejér Piroska kisrokonok elhalálozásának emlékére koszoru helyett „Szent Antal“ árvi részére 5 korona, a 7 árva részére 5 korona adományt küldött Bánya Károly és neje, sz. Piger Ilona urnó szerkesztőségünkbe. Az adományt rendeltetési helyére juttattuk.

A Mentőegyesület részére a Kereskedelmi és iparkamara igazgatósága 20 (husz) korona adományt szavazott meg. E nagylelkű adományt ez uton is hálás köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége.

Első kolozsvári iparos önképző Zene Egyesület részére felülfizettek: Braum Mihály 30 kor., Gombos Ferencz 10 kor., Stekel József 10 kor., Vig József 8 kor., Turós István 3 kor., Szilágyi József 4 kor., Tóth István 4 kor., Banok József 4 kor., Káha Sándor 2 kor., Kimpán József 2 kor., 40 fillér, Madár Mihály 3 kor., Gotner György 2 kor., 40 fillér, Szabó István 2 kor., Bogdán István 1 kor., 60 fillér, Boros József 1 kor., Balázs János 1 kor., Borka János 1 kor., Kovács György 1 kor., Erdei Géza 60 fillér, Angyal Ferencz 40 fillér. Plasz János 20 fillér.

A kolozsvári ciszmadia ifjak társas köre által rendezett bál alkalmával, a mely minden tekintetben nagyon szépen sikerült, a tisztelet jegyeiket kiváltották a következők:

A kolozsvári ciszmadia ipartársulat 20 kor. Szilágyi Lajos 4 kor. Klész Lajos 4 kor. Cserelyi József 4 kor. Wranai János 5 kor. Nagy István 5 kor. Tóth Antal 5 kor. Bíró Béla tp. plébános 4 kor. Pál István kanonok 2 kor. Megyesi János 2 kor. Nhrizer József 2 kor. Szekeres József 2 kor. Orbán Ferencz 2 kor. B. Bak Lajos 5 kor. Luksz Kálmán 4 kor. Hirsch Adolf 2 kor. Püspöki Miklós 3 kor. Ferenczi Ignác 3 kor. Matucsek József 3 kor. Angi Ferencz 5 kor. Kovács Károly 3 kor. Szabó József 2 kor. Bánykó György 2 kor. Simon László 2 kor. Farkas András 2 kor. Horváth Gergely 2 kor. Gruz Károly 2 kor. Horváth Elek 2 kor. Strausz Károly 2 kor. Gyetkó Lajos 2 kor. Gombos Ferencz 1 kor. Farkas János 5 kor. Molnár Zsigmond 3 kor. Szilágyi József 2 kor. Antal Márton 2 kor. Zajzon Sándor 2 kor. Török János 2 kor. Dömszödi Sándor 2 kor. Bergner Mór 2 kor. Szolyka Gergely 2 kor. Szász Lajos 2 kor. id. Tóth József 2 kor. Burkhart István 2 kor. Kovács Mihály 2 kor. Miskó István 2 kor. Koleszár János 2 kor. Csáki György 2 kor. Kovács Ferencz 2 kor. Vranai István 2 kor. Tauffer Géza 4 kor. Darvas Lázár 2 kor. Jakab Ferencz 2 kor. Gergely József 2 kor. Klész Ferencz 2 kor. 40 fillér, ifj. Kovács József 2 kor. 40 fillér, Kovács József 3 kor. Kocsis János 6 kor. Dankó Károly 7 kor. Mán Károly 5 kor. Perdeli Lajos 5 kor. öv. György Mihályné 5 kor. Hegedűs Péter 4 kor. Mike Gyula 4 kor. Antal András 4 kor. Bálint András 4 kor. Örmény Antal 4 kor. Győri István 4 kor. Kelemen Gyula 4 kor. Sipos Károly 4 kor. Sipos József 4 kor. Fegtig György 2 kor.

Fogadják mely köszönetünket. Valamint nem mulasztjuk fölmenteni, hogy derék polgárunk Mánn Károly urnak szép és szorgalmas leánya, Annuska kisasszony 20 drb. nagyon szép jelvényt díj mentesen csinált a rendező urak részére. Melyért fogadják hálás köszönetünket és legjobb kívánatunkat továbbra is.

A rendező bizottság.

ELADO EGY VILLA

Kolozsvárt a főtértől alig 5—6 percznyi távolságra
200 öl kert, egészséges tiszta levegő, modern uri lakás, 4 szoba,
1 előszoba, 1 fürdőszoba, 1 cselédszoba, konyha, veranda stb.
Komoly vevők forduljanak e lap kiadó-hivatalához.
69. 3—8.

Főtér legszebb és forgalmi helyén

◀ 18. szám ▶

egy bolthelyiség portállal

bodega helyiség

emeletén irodának vagy lakásnak 3 szoba, konyha stb. **Április elsejére kiadó!**

Értekezhetni ugyanott.

74. 4—4.

Budapesti szivattyú és gépgyár r. t. Erdélyrészi képviselője.

Kolozsvári vízvezeték

és csatornázási vállalat.

Kolozsvár, Főtér 18.

Bányai K. és Társai.

Telefon 324.

Téli időszakra ajánljuk újabb berendezéseinket.

Befagyásnál gyorsolvasztó készülékeinket, csövek kidugaszolásához gépeinket, falak kiszáritásához koksz kemencéinket, pinczék és aknákból szennyvíz kiszívattyúzásához építkezési szivattyúinkat, egy-két és négy emberi erőre.

Gépeinket és szerelvényeinket használatra is kiadjuk.
Vízvezeték, fürdő-szobák, szagtalan klosetek, fali kagylók, csatornázások és szivattyúk hibás felszereléseinket átalakítását és javítását gyorsan és pontosan a legolcsóbban elvállaljuk.
Kész szolgálattal

Kolozsvári vízvezeték és csatornázási vállalat.
Bányai K. és Társai.

1198.17—20

Telefon 324. Kolozsvárt, Főtér 18. sz.

Ezelőtt WALSER FERENCZ.

A küszöbön levő Carneval

alkalmából a bálozó közönség különös
figyelmére érdemesek a legkényesebb
izlést is kielégítő,

●● pazar eleganciával kiállított ●●
frack,- salon,- és smoking
öltönyök, melyek legjutányosabban

WEISZ ADOLF

jóhírű kolozsvári

(Unio-u. l. sz.) férfiszabó üzletéből

kerülnek ki.

1. 6—10.

Minden családban

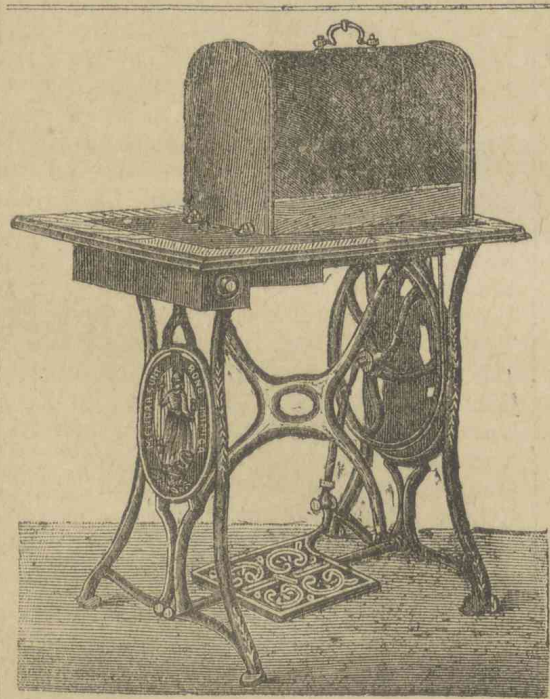
szükséges egy

Singer vagy másféle varrógép,

melyet a nagy pénzszűke miatt 10 évi jótállással készpénzfizetés ellenében

35 forintért adok,

meg nem felelés esetén pedig azonnal becserelném!

Raktáron tartom az
összes elsőrendű gyártmányokat, u. m.: **Singer**
családi, Médium, Titania,
Minerva, Heud és Neu,
Gritzner, kis- és nagy
kőrhajós, Stower Cylinder,
Kézi, Howe és Viktoria
hímzőgépeket, olajat, tűket és
a gépek egyes részeit.

Szakszertű mechanikai
javító műhelyemben minden munkát gyorsan
és olcsón készítek.

Áruimat heti vagy havi
részletfizetésre is adom,
ugy helyben, mint a vidéken
lakóknak.

Szíves megrendeléseket kér 1184. 16—25.

Sürgőzőnim: Bernáth
gépraktár Kolozsvárt.
Telefonszám 412.

Bernáth Ede Sándor,
varrógép és kerékpár raktáros
Kolozsvár.

A m. kir. posta- és távirda szállítója Erdélyben.

Első kolozsvári husversenyszék!

Nagy-utca 1. sz. a. (Bakk-palota)

Zorger Sándornál.

Egy kiló marhahús 32 kr.

Egy kiló sertéshús 40 kr.

Egy kiló olvasztani való szalonna 40 kr.

102. 2—4.

Legfinomabb

Mágnás rum teával!!!

Legujabb különlegesség!

Kaphatók:

Bélteky A. és Társa fűszer, csemege, liszt, bor, sör üzletében Kolozsvárt. Telefon 420. Benigni-palota.

Somlyai László fűszer, csemege üzletében főtér.

Káhnán Náthán Samu szesz, likőr, rum kereskedőnél b. közép-utca.

Pintes üveg 5 korona, literes üveg 4 korona, félliteres üveg 2 kor. 40 fillér, 0.3 lit. 1 kor. 40 fillér. 40. 4—4.

Legnagyobb, legajánlatosabb és legdiszesebb kályharaktár!

Ugy minőségben, mint szépség tekintetében összehasonlíthatlanok a

Kozel F. József

féle cég

Kolozsvárt, Unio-utca 20. szám

„Redout“-tal szemben

Hires kályha-kemenczéi.

Asztal- és disz-kandallók, továbbá porcellán, majolika- és ó-német kályhák, takarékos tüzhelyek, fürdő kádak, kemenczefal burkolatok, stb. stb.

Minden e szakmába vágó munkálatok saját szerelők által csinosan és jótállás mellett eszközöltetnek.

Ajánlja továbbá:

Schamott tégláit!

Erdélyi legnagyobb kályharaktár.
Telefon: 398.

29. 4—00

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy

1251. 6—10.

Kolozsvárt Nagy-utca és Sáros-utca 2. szám alatt

márvány ipartelep

nyitottam és elvállalok e szakmába vágó mindenféle munkákat, bel- és külföldi márványból ugyint:

butorhoz szükséges márványlapokat, fürdő-kádakat, falburkolatokat, hentes, fodrász és kávéházi üzletek berendezését- és régi márványlapok kifényezését, továbbá mindenféle diszmunkákat

helyben és vidékre jól és pontosan.

Főüzlet: Miskolcz.

Becsés pártfogást kér

Földy Antal

márvány-üzlete Kolozsvárt.

Nagy raktárt tartok a mai kor igényeinek megfelelő fésű-árugyban.

Első erdélyi fésűgyár Kolozsvárt

Külszappany-utca 2-ik szám.

Magyarországon egyedüli gyárilag berendezett fésű-árugyár!!!

Előállítok mindennemű fésűáru készítményeket a legdiszesebb kivitelben, u. m.: **schildkrot, elefántcsont, gyöngyház**, valamint **szaruból** is, a legtartósabb **bontó** és **porfésűket**.

Elvállalok mindennemű javításokat, valamint

Schildkrot-forrasztásokat,

mit az erdélyi részeken csak magam készítek. **Hajtű és Schildkrot-fecher** ujjátisztítási. — Helybeli, valamint vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek.

A n. erd. közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel

1162. 10—0.

Simon László és t.

fésűáru-gyáros.

Hajtűk a legujabb francia divat szerint nagy választékban raktáron kaphatók!!